منو.. قالەو..

سەگەکەی

پاڤلۆڤ..

www.dengekan.com

من و قالەو..
سەگەكەی پاڤلۆڤ..

كابرای سەرخۆش نەبووایە من ((نامەی ماجستێرەكەم)) وەردەگرتو... ئەوساش هەموو لایەك بە رێزو سەرسامییەوە سەیریان دەكردم.. هەر لە دەرگاوانی كۆلیژەكە تا دەگاتە هەموو قوتابیانی ((بەشی دەروونزانی))و بگرە قوتابیانی هەموو بەشەكانی تریش.. پرۆفیسۆری سەپەرشتیار.. دكتۆرەكان.. بگرە بێوەژنەكەی دایكیشم شاگەشكە دەبوو، سێ خوشكی جحێڵم.. بێ ئەوەی بزانن ماجستێرو دەروونزانی چین.. بێ ئەوەی بزانن ((پاڤلۆڤو فرۆید)) كێن ماچیان دەكردم، گەر ئەو سەرخۆشە لەعنەتییە پێڵاوی پێی چەپی دابكەندبایە من دەمێك بوو نامەی ماجستێرەكەم خوێندبۆوە.. دوام نەدەخستو لێی پەژیوان نەدەبوومەوە.. دووچاری گومانو دڵەڕاوكێ نەدەبووم، ئەو نەبووایە هەموو شتێك یەكلا دەبۆوە، پێڵاوی چەپی ئەو سەرخۆشە هەموو شتێكی هەڵگێڕایەوە، ئەگەر ئەو لەعنەتییە پێڵاوی چەپی دابكەندبایە، وەك هەموو شەوێك، وەك سەدان شەوی رابردوو.. وەك هەموو جارێك بەوپەڕی پەستیو تووڕەییو بێزاریو مەستییەوە هەردوو پێڵاوەكەی دابكەندبایە، یەكەمجار پێڵاوی پێی راستەی.. پاشان چەپ.. دووجار بیكوتایە

بـە زەوی ژوورەکـەدا.. تەپـەی یەکـەم.. تەپـەی دووەم.. تەپـەی چـی؟ ئـا لـەو نیوەشــەوەدا لــە زرمــەی رووخــانی کێوێــك دەچــوو، زەمــین لــەرزینی بوومەلەرزەیەك.. ئەگەر.. ئەگەر وای بکردایە ئەوە «فرۆید» لەنێو گۆڕەکەی راست دەبۆوەو سەمای دەکرد، ئەوسا منیش دەبـووم بـە مامۆسـتایەکی وریـاو قنجی ژێر دەواری.. سێبەری قوتابخانەکەی فرۆید، ئەوسا پاڤلۆڤ لە ژێر گڵو خۆڵەوە سەری دەردەهێناو گلەیی لێدەکردم.. لەوانەیە بە تابووتەوە بهاتبایـە نێو هۆڵەکەو بیووتبایە:

« - ئەوە منت فرۆشت؟ سەد حەیفو موخابن کوڕی عەبەی توونچی..!».

وەلـێ گونـاهی منـی تێدا نییـە.. گونـاه.. گونـاهی ئـەو سەرخۆشـە بـوو.. ریسی لێکردم بە خوری، ئای کە گێلو هیچ نـەزان بـووم.. نـا گێـل نـیم.. مـن نەگبەتم.. وەرە مەمرە.. نزیکەی دوو ساڵ خـەریك بـووم، سـەدەها سەرچاوە، بە عەرەبیو بە ئینگلیزی، دوو ساڵ بە هەموو رۆژەکانییەوە.. شەوانیش.. تـا درەنگانێ دەمامەوە.. سەدەها شەو پاسەوانو پشیلەو یاساوڵو عاشقەکانیش نووستوون.. کەچی من تا بەرەبەیان وەئاگا بوویمەوە لە سەدەها کتێبی کۆنو نوێ نەخۆشـییە کوشـندەکانی دەروونم دۆزیوەتـەوە.. خوێندوومنەتـەوە، درۆ نییە گەر بڵێم هەزاران لاپەڕەی سپیم رەش کردۆتەوە، بەهاران.. پـاش بـاران هـەزاران مێروولـە خـاکێکی رووتـەنی داگـیر دەکـەن.. وشـەش ئـاوا مێـشكو کاغەزەکانی بـەردەممی داگیر دەکـرد.. دەمنووسـیو دەمدڕانـد.. دەمنووسـیو دەمـ.... نووسـینو دڕانـدن ببوونـە بەشـێك لـە ژیـانم.. وام لێهـاتبوو لەسـەر پاکـەتو شـقارتەو لـەپی دەسـتو قـۆڵی کـراسو دینارەکـانیش سـەرنجو تێبینییەکانم بنووسم، هەژاری نەبووایە بێئاگایی وای لێدەکردم دینارەکانیش وەك پارچـە کاغـەزەکان بـدڕێنم، ئـەم هـەموو هـەوڵو ماندووبوونـە بـەفیڕۆ چوو.. بۆ بەدبـەختیم لـە دوا شـەوی خۆئامـادەکردنی یەکجارەکیمـدا پـێڵاوی

چەپی سەرخۆشێکی تەنیاو نامۆی ناو ئوتێلێکی نمرە حەوتی، هەشتی.. بێ نمرەی شارێکی جەنجاڵی وەك بەغدا وای لێکردم لەو نامەیە پاشگەز ببمەوە.. لە زانیاری دوای گەڕانو سۆراغی دوو ساڵ، بەلاتانەوە سەیرە.. بۆ..؟ کەوتنەخوارەوەی سێوێك، تەنها سێوێك یاسای - کێشکردنی - بە «نیوتن» دا.. دەبا منیش زانایەکی چکۆلە بم.. ناکرێ..؟ ببێو نەبێ.. تازە داد نادا.. دەبا من کەری «نیوتن» بم.. ئەوەشیان هەر ناشێ..؟ کەیفی خۆتانە، بەڵام منیش ئەو شەوە.. ئەو شەوەی سەرخۆشەکە پێڵاوی چەپی دانەکەند هاوارم کرد «دۆزیمەوە..!» دۆزینەوەی چی..؟ من خۆمو رەنجو فرۆیدم دۆڕاند.. ئای کە مایەپووچ دەرچووم.. ئەگینا چۆن لە دوا شەوی تەمەنی خوێندکاریم.. ئەو شەوەی بۆ بەیانی لە بەرچاوی سەدان کەس نامەی ماجستێرەکەم دەخوێندەوە.. بۆ نەگبەتی کابرای سەرخۆش پێڵاوی چەپی داناکەنێو هەموو باسەکەم، هەوڵم هەڵدەوەشێ.... ئەو شەوە تا بەیانی خەوم لێنەکەوت.. تا بەیانی کینگڵم دا.. چێشتەنگاوێکی درەنگ چوومە لای دکتۆری سەرپەرشتیارو بە کڕوزانەوەو هیلاکییەوە پێم ووت:

« - مامۆستا.. هاتووم داوای لێبوردن بکەم.. ناتوانم ئیمڕۆ بەرگری لە نامەکەم بکەم..».

کە ئەمەم وت سپی هەڵگەڕاو چاوەکانی زەق بوونەوەو بەوپەڕی سەرسامییەوە پرسی:

«چۆن..؟»

ویستم خۆم بگرمو بە هێمنی باس لەو نەهامەتییە بکەم:

« - ئەمشەو تا بەیانی نەخەوتووم..

- لەپای چی..؟

- سەرخۆشە لەعنەتییەکەی..

نەیهێشت قسەکەم تەواو کەمو وتی:

- کام سەرخۆش..؟

- بمبوورە مامۆستا.. من زۆر ماندووم.. وام لێهاتووە پەشیمان ببمەوە..

- لە چی..؟

- لە نامەکەم..

- تێکچووی..؟ ئەم قسە حەلەقو مەلەقانە چییە..؟

- نا.. بە راستیمە..

- رۆڵە ئارام بەو بە هێمنی تێم بگەیەنە..

- چاکە.. بەڵام من بە هیچ جۆرێك ناتوانم لە بەردەمی لیژنەکە ئامادە بم..

- بەڵام دوو هەفتەیە هەموو لایەك چاوەڕێن ئیمڕۆ بیخوێنیتەوە..!

- رایگەیەنن با دوا بخرێ..

- ئاخر شتی وا نەبووە کوڕم.. پاشان جوان نییە بۆ من.. نابێ..

- بۆ نابێ.. وا بزانە کتوپڕ نەخۆش کەوتووم..

- بەڵام تۆ ساغیت..

- تەنها بە رووکەش..

- دیسان تێکچوویتەوە..؟ واز بێنەو خۆتم لێ شێت مەکە.. ئەوەی لاتە بۆ وەختی دکتۆراکە هەڵیگرە..

- تووڕە مەبە گەر بڵێم لەو نامەیە پەشیمانمو وام لێهاتووە سەرلەنوێ تێهەڵبچمەوەو بەلای پاڤلۆڤدا بیشکێنمەوە..!

- ئەم ئاوازە تازەیە..

- تازە بێ یا کۆن.. تا نەیەمەوە سەرخۆم هیچم بۆ ناکرێ..

- باشه‌ سبه‌ی..؟!

- ناتوانم..

- ئه‌ی كه‌ی ده‌توانیت..؟

- نازانم..

- وا بڕوا تۆ من شه‌رمه‌زار ده‌كه‌ی..

- من به‌داخه‌وه‌م.. به‌ڵام چاریشم نییه‌.. ئه‌و كابری سه‌رخۆشه‌..

قسه‌كه‌ی پێبڕیم‌و به‌ تووڕه‌یی پرسی:

- كام كابرا..؟

- ئه‌و كابرایه‌ی ژووره‌كه‌ی به‌سه‌ر ژووره‌كه‌ی منه‌وه‌یه‌..

- جا ئه‌و چ په‌یوه‌ندی به‌ نامه‌كه‌ی تۆوه‌ هه‌یه‌..؟ به‌سه‌ر فرۆیدو پاڤلۆڤ

— ده‌وه‌..؟ ئه‌م چی كرد تا تۆ وا سه‌رت لێبشێوێ..؟

- وه‌ك هه‌موو شه‌وێك پێڵاوه‌كانی دانه‌كه‌ند..!!

- تۆ خه‌ریكه‌ منیش به‌ ده‌ردی خۆت به‌ری.. پاشان تۆ بیر له‌ گوزه‌رانی خۆت ناكه‌یته‌وه‌؟

- زۆریش.. به‌ڵام ئه‌ی گومان‌و دوودڵی..؟

- به‌خوا جوانه‌.. دوای دوو ساڵ..؟!

- به‌ڵێ..

- له‌پای چی..؟

- له‌پای راستی.. له‌پای شه‌ره‌فی زانستی..

- گه‌ر وابێ له‌گه‌ڵتام.. به‌ڵام من له‌ هیچ حاڵی نه‌بووم.. سه‌رخۆش‌و پێڵاوو فرۆیدو.. تێناگه‌م..

- ئه‌و سه‌رخۆشه‌ وای لێكردم بڵێم من زوڵمم له‌ پاڤلۆڤ كردووه‌..

- چۆن..؟

- دوورو قووڵـە.. گـەر تـۆ بـەرگریم لـە نامەکـەم دوا بخـەیت بـەیانی دێمەوەو لەسەرخۆ چیرۆکی ئەو سەرخۆشەت بۆ دەگێڕمەوە..».

تۆزێ هێمن بۆوەو بە سۆزێکی باوکانەوە سەیری کردمو بزەیەك گرتـیو پاشان وتی:

« - تازە چار نییە.. برۆ.. بەڵام بەیانیت بیر نەچێ.. بێیتەوە..».

وا کۆتـایی هـات.. یـان بڵـێم وا کۆتـاییم هـات، پـێڵاوی موبـارەکی کـابرای سەرخۆش شیرازەی هەموو شـتێکی شـێواند، وێنـەی راسـتییەکی لـە بەرچاوم تەڵخ کرد، راستییەك کە دوای دوو ساڵ پێی شاد ببووم، خۆمو خەڵك.. خۆمو نەخۆشییەکانی خۆم، ترسو شەرمو دەیان گرێو دەردی دەروونـی سـەردەمی منـداڵی خـۆمم لـە فرۆیـد — دا دۆزیبـۆوە، ئـەو شـەوە دوا شـەو بـوو.. چـەند بەختــەوەر بــووم، دە جــار ناونیــشانی نامەکــەم خوێنــدەوە، لاپــەڕەکانیم هەڵدایەوە، لە وشەکان ورد دەبوومەوە، بگـرە نوختـەو فاریزەکـانیش.. لێـرەو لەوێ دەمخوێندەوە، بە تایبەتی بەشی سێیەم «بەرگریکردن لـە فرۆیـد».. بـە خۆشیو ترسێکەوە بیرم لە پرسیاری دکتۆرەکانو وەڵامەکانی خۆم دەکردەوە، بیرم لە پیرەدایك دەکردەوە.. لە کچە چاوڕەشـەکەی بەشـی ئینگلیـزی.. بـەڵام چـی لـە رێکـەوتی شـووم دەکـەی..؟ کـابرای سـەرخۆش خـەوی لێزڕانـدم.. تـا بەیانی کینگڵم دا.. ئەگەرچی بیرم نایە، هەرگیز، لە هەموو شـەوەکانی ژیانما ئارام نووستووم، هەرچەندە خەویشم سووکە.. بـەڵام هـەر کاتـێ سـەر بخەمـە سـەر سـەرین سـووکێ خـەوم لێدەکـەوێ، وەك ئێـوەش نـیم.. هـەزارو یـەك گرفتو دەردم هەبووبێ خەوی خۆم کـردووە، رەنگـە هەنـدێکتان بـە خـەیاڵی کـچۆڵەیەك تـا بـەیانی چـاو لێـك نـەنێ.. جێهێـشتن، تـۆران، سووکەشـەڕ، بـێ پوولی، مەرگ.. ئا مەرگ.. ئەو رۆژەی باوکم مرد.. بـۆ شـەوەکەی زۆر ئاسایی

خه‌وم لێكه‌وت.. خه‌ونێكی سه‌یریشم دی.. بیرمه له‌و خه‌ونه‌دا كچێكم ماچ كرد.. گوناهی منی تێدا نییه.. خه‌ونه‌و دیومه، ئه‌من كه‌رو گاش نیم.. ئه‌وه‌نده ساویلكه‌و بێ خه‌میش نیم.. به عه‌قڵم پێمه‌كه‌نن.. خه‌م بۆ چۆله‌كه‌ی مردووی سه‌ر شۆسته‌یه‌ك ده‌خۆم، چۆله‌كه‌یه‌ك شه‌وی ساردی زستانێك كوشتبیه‌تی، ئه‌من پێم له مێرووله‌ش پاراستووه، كه‌چی هه‌زارو یه‌ك خه‌مم هه‌بووبێ هه‌ر نووستووم، هه‌ر كاتێ سه‌رم خستبێته سه‌ر سه‌رین خه‌وم لێكه‌وتووه، هه‌ندێ بێ ڤالیۆم خه‌ویان لێناكه‌وێ، هه‌ندێكتان قاپێك ئاره‌ق نه‌خواته‌وه تا به‌یانی كینگڵ ده‌دا.. قسه‌ی هیچ.. ئه‌من حه‌وت ساڵ كچه خاڵێكی خۆم خۆش ویست.. به‌رله‌وه‌ی له ماجستێره‌كه وه‌ربگیرێم.. رۆژێكیان كتوپڕ وتیان: «شووی كرد..!» شووی به بازرگانێكی گه‌وره‌ی شار كرد.. ئه‌و شه‌وه‌ی هه‌واڵه‌كه‌یان پێڕاگه‌یاندم وه‌كو ئێوه نه‌چوومه بارێك به قه‌ڕابه بخۆمه‌وه، نه‌چووم كابرای بازرگان بكوژم، یان هه‌ڕه‌شه له كچه خاڵه‌كه‌م بكه‌م، یان باوكی.. یان.. یان.. به‌ڵام سه‌ر له ئێواره‌ی رۆژی دواتر چوومه دارستانه‌كه‌ی نزیك گه‌ڕه‌ك‌و بۆ كه‌ریه‌تی‌و بێبه‌ختی خۆم گریام.. شه‌و كه چوومه‌وه سێ وێنه‌و چل‌و چوار نامه‌ی دڵداریم سووتاند، ئه‌و رۆژه وام هه‌ست كرد كوكوختییه‌كانی سه‌ر دره‌خته‌كانیش بۆ خه‌می من ده‌گمێنن، وامده‌زانی دره‌خته‌كانیش به چرپه‌وه پێم ده‌ڵێن:

« - بۆ ئه‌و بێبه‌ڵێنه خه‌م مه‌خۆ.. پاره فریوی دا..» ئاوی جۆگه‌له ده‌ستكرده‌كانیش ده‌یانچرپاند:

« - ئه‌و كچه‌تیوه ساویلكه‌یه شایه‌سته‌ی یه‌ك دڵۆپه فرمێسكی تۆ نییه..».

من نیازم نییه چیرۆكی ئه‌و حه‌زه‌تان بۆ بگێڕمه‌وه، ئه‌وه‌یان چیرۆكێكی سه‌ربه‌خۆیه‌و سه‌دان لاپه‌ڕه‌ی نقومی گریانی ده‌وێ، من ده‌مه‌وێ بڵێم: ئا له‌و

شـەوەدا.. شـەوی داڕووخـانی کۆشـکی سـپی ئـەوینو پـچڕانی گـۆرانی حـەزی حـەوت سـاڵەم، ئـا لـەو شـەوە شـوومەدا سـەرم خـستە سـەر سـەرینو خـەوم لێکـەوت، ڕەنگـە بڵێن: دە کەواتـە خۆشـت نەویـستووە.. ئـەگینا چۆن حـەزی حەوت ساڵەت دۆڕاو وا کافرانە خەوت لێکەوت، ئـاخر وا نییـە.. باوەڕتـان بـێ بــە دەم گریانــەوە خــەوم لێکــەوت، لەگــەڵ تکــەی فرمێــسکەکانم بــەرگی ســەرینەکە ڕەنگــی دایــەوە، خــەوێکی خــۆشو هــەم ناخۆشیــشم دی.. لــەو خەونەدا بازرگانەکم کوشتو کچە خاڵەکەی خۆم فڕانـد.. هـەڵمگرتو بردمـە گوندێکی نێو ئەو شاخانە، هەر لـەو خەونـەدا کوڕە خاڵـەکانم گەیـشتنە ئـەو گونـدەو منیـان کوشـت.. خوشـکەکەی خۆیـان، دولبەرەکـەی منیـان بـردەوە.. گاڵتە بە عەقڵم مەکەن.. خەون هەر وایە، بە تایبەتی گەر خەونی عاشـقێکی وەك منی کۆستکەوتە بێ، سەیر لەوەدایە من کوژرابـوومو ئاگـام لـەوەش بـوو کـوڕانی خـاڵ هەڕەشـەیان لـە خوشـکەکەیان دەکـرد بـەوەی کـە زیندەبەچاڵی دەکەن.. کەچی من ئەو شەوە پیاوێکی مەست نەیهێشت بخەوم.. ڕەنگـە بڵێن بۆ..؟ هاتە ژوورەکەتو بە سەرخۆشی خەوی لێزڕانـدیت..؟ هـەر بـە مەسـتی چیرۆکی ژیانی خۆی بۆ تۆ گێڕایەوە..؟ یان ئەوەتا بـەزۆری ڕایکێـشایت تـا لـە باڕێکی لاپەناوە بەیەکەوە بخۆنەوە..؟ نەخێر.. ئەی چی..؟ ئەی هیـچ.. ئـەمن ناتوانم وا بە ئاسانی چیرۆکی ئەو سەرخۆشە بگێڕمەوە.. گەلـێ ماندووم، مـن نەخۆشم، من نەخەوتووم، چەندەها شەوە بیر لەو لەعنەتییـە دەکەمـەوە، لـە نامەی ماجستێرەکەم، لـەو گێژەنـەی تێـی کـەوتووم، گوێ بگـرە تـا کۆتـایی.. لەوانەیە سەرسام بیت، یان وەك وتم بە عەقڵم پێکەنیت، یان ئەوەندە پەست بیت بە جڕتێك.... مەترسـەو شـەرم نـەتگرێو لەوەشـیاندا هـەر سەربەسـت بە، هەڵبەتە تۆ حـەز لـە چیرۆکێکی سـەیرو سـەمەرەو پـڕ کارەسـات دەکـەی، جەرگبڕ، کۆتایی بە مەرگو خوێنڕشـتن بـێ..؟ ڕەنگـە برادەرەکـەت حـەز بکـا

چیرۆك بە دۆڵو زورناو هەلهەلەو ماچو مووچ کۆتایی بێ..؟ لەوانەشە حەز بە چیرۆکی دلداری بکا، یان پۆلیسی، تاوانو سزا، یان سەرکێشیو ململانێی دۆستو دوژمن.. یان کێشەی نێوان مرۆڤ لەگەڵ خودی خۆی، یا لەگەڵ کۆمەڵ، یان لەگەڵ هەموو دونیا.. بەڵام ئەم چیرۆکە پەیوەندی بەم شتانەوە نییە.. پەیوەندی بە دانەکەندنی پێڵاوی چەپی سەرخۆشێکەوە هەیە، پێڵاوو سەرخۆشەکەش پەیوەندییان بە پاڤلۆڤ — ەوە هەیە.. ئەمەیان نوکتە نییە.. راستییەکە.. دوای سەدەها شەوو چەندەها مانگ خوێندنەوەو نووسین.. دوای ئەوەی سەرم بە دەیەها کتێبخانەدا گرت، چەندەها لاپەڕەم رەش کردەوە.. چەندەها لاپەڕەی تازەو کۆنیشم هەڵدایەوە، کتێبی قەبەی دەروونزانی، شەونخوونی، رۆژانی دوورودرێژی سەر مێزی کتێبخانەکان، رامان.. رامان، گوێم لە دەیەها پرۆفیسۆرو دکتۆری هۆشمەندو کەچەڵ گرت، زانیاریو ئەزموونی رەنگاوڕەنگی خۆیان هەڵدەرشتە بەردەمم، دەچوومە هەموو ئەو پۆلانەی تیایدا دەروونی مرۆڤ وەك شووتییەکی زۆر گەییو شەق دەکرا، وام لێهاتبوو لە دوای شووکردنی کچە خاڵەکەم ماوەی ئەوەم نەبێ حەز لە هیچ کچێکی دیکە بکەم، دلداری کاتو حەوسەڵەو چاوەڕوانیو ژوانو سەریەشەی زۆری بەدواوەیە، ئاخر لە نامە پیرۆزەکەم دوای دەخستم، نەك لەبەر ئەوەی کەسێك نییە خۆشم بوێو.. یان منی خۆش بوێ.. نەخێر.. وا تێنەگەن.. بە راست کێ هەیە..؟! وەلێ هەزار ئەفسووس حەزی کچە خاڵەکەم برینێکە قەت تیمار ناکرێ.. ئەمێستاش خوێنی ئەو برینە کۆنەم لێدەتکێ، من زۆر نەگریسو سەگبابم.. لە ژیانما هەموو شتێك، هەموو کارێك بە قورسی دەگرم، نەخێر ئەو — م بیر نەچۆتەوە.. گەرچی تەمەنیشم لە سیو پێنج ساڵ تێپەڕیوە، ژنیشم نەهێناوە.. حەزیشم لێیەتی، لەبەر

ماجـستێرو ئـەو کەڵکەڵەیـەی کەوتۆتـە سـەرم، لەبـەر ئـەو باسـە ئـاڵۆزەی هەڵمبژاردووە ناپرژێمە سەر هیچ، بە تایبەتی گەر باسـەکەش پەیوەنـدی بـە دەروونـەوە بێ، یەکێکی وەك منیش کە دەیەها نەخۆشی دەروونیم لە خۆمـدا بینیوە.. هەر لە هیستریاوە تا دەگاتە ترس‌و ڕاڕایی‌و ماتەمینی.. ڕەنگە بڵێن تۆ ماجستێرت بۆچییە؟ کە تەمـەنت لـە چل تێپـەڕی‌و کەوتیتـە کۆکـەکۆك، چـاوەکانت کـز بـوون، دەسـت‌و پەنجـەکانت کەوتنـە لـەرزین، یەکەیەکـە ددانەکانت کەوتن، سەرت تـووکی پێوە نـەماو کەچـەڵ بوویت.. ئەوسا نـەك هـەر قـەیرە کـچ.. لەوانەیـە بێـوەژنیش پێـت رازی نـەبێ.. بـا وا بـێ.. بـەڵام گوناهە.. وای بۆ مەچن کە من لەپێناو پارەو پلەو پایە خەریکی ماجستێرم‌و سـوورم لەسـەر ئـەوەی کـە هـەر دەبـێ بیگـەمێ، گـەر وای بـۆ بـچن گوناهتـان دەگاتێ.. تا گوێتان لە چیرۆکی ڕەشی من نـەبێ.. لـە خۆتانـەوە هەڵمـەدەنێ.. تفـەنگ بـە تاریکییـەوە مـەنێن، مـن وەك زۆربـەی زۆرتـان گونـاهم.. بەستەزمان.. بەڵکو لە هەمووشتان گونـاهترم، ناشمـەوێ بـۆم بگـرین، نـەخێر، دەشـتوانم واتـان لێبکـەم بگـرین.. ئـا.. مـن چـەندەها جـار بـە چـیرۆك‌و سەرگوزشـتەی پـڕ کـوێرەوەری خـۆم خـەڵکم گریانـدووە.. وا بـەکوڵ گریـاون منیشیان خستۆتە سەر شین‌و شەپۆڕ، هەندێ جاریش ئاگام لـە خـۆم دەبـڕێ‌و دوو سـێ درۆی قورسـیش دەخەمـە سـەر چـیرۆکی نەگبـەتی‌و نەهامـەتیم، لـە ژیانما هەمیشە ڕاستی‌و درۆ تێکەڵ دەبێ، من بابایـەکی شـێتم.. ئـەگینا بـۆ وا تێکەڵ‌و پێکەڵم.. ها.. ئەوەیە.. ماندووم.. ماوەیەکە نەخەوتووم.. مەترسـن.. هەر ئێستا هەموو سەرە داوە ئاڵۆزکاوەکان لەیەکدی جوێ دەکەمـەوە.. ئەوسا سەرسام دەبن‌و ڕەنگە لە هەموو لایەکەوە چەپڵەو مـاچ‌و نامـەی ستایـشم بـۆ بێ، دەشێ نامەی پڕ جنێویشم بۆ بـێ، هـیچ کامیـانم بـەلاوە مەبەسـت نییـە، گـرنگ چـیرۆکی سەرخۆشـەکەیە.. پـێڵاوی چـەپی.. ئـا مـن وتم قوتـابی

ماجستێرم‌و ده‌بووایه‌ تا ئێستا نامه‌كه‌م په‌سند بكرایه‌.. گه‌ر ئه‌و سه‌رخۆشه‌ نه‌بووایه‌ له‌وانه‌یه‌ باسه‌كه‌م ببووایه‌ به‌ ته‌قینه‌وه‌یه‌ك‌و ده‌نگی بدایه‌وه‌، هه‌موو دكتۆره‌كان سه‌رسام ده‌بوون، ره‌نگه‌ دوای هه‌فته‌یه‌ك.. نا.. تۆ بلێ هه‌ر ئه‌و رۆژه‌ی كه‌ به‌رگرییه‌كه‌م ته‌واو ده‌كرد.. لێی كۆ ده‌بوونه‌وه‌و بڕیاریان له‌سه‌ر ده‌دا تا وه‌ربگێڕدرێته‌ سه‌ر هه‌موو زمانه‌ زینده‌ووه‌كانی دونیا.. له‌وانه‌یه‌ نامه‌ی داوه‌تم بۆ بهاتبا تا بچم له‌ دانیشگاكان له‌ باسه‌ به‌پێزه‌كه‌م بدوێم، خۆ له‌وانه‌شه‌ هه‌ر دوای ئه‌وه‌ی باسه‌كه‌م ته‌واو ده‌كرد لیژنه‌كه‌ تووره‌ بوونایه‌و من‌و پیره‌دایك شاگه‌شكه‌ بین، به‌وه‌ش شوكرانه‌بژێر ده‌بووم گه‌ر پاره‌ی نان‌و نووستنه‌كه‌م لێنه‌ستێننه‌وه‌، ره‌نگه‌ ئه‌و كچه‌ چاو ره‌شه‌ی به‌شی ئینگلیزیش لێم بتۆرایه‌و منی نه‌ویستایه‌، ئه‌وسا نه‌مده‌توانی بگه‌ڕێمه‌وه‌ لای پیره‌دایك‌و سێ خوشكی جحێڵ.. ئه‌وسا دایكه‌ بێوه‌ژنه‌كه‌م پێم ده‌ڵێ:

((- بڕۆ بێ غیره‌ت.. نه‌ مانشسته‌رت گه‌یانده‌ سه‌رو نه‌ ژنه‌كه‌شت هێنا..)).

دوو ساڵه‌ ده‌مه‌وێ فرۆیدو پاڤلۆڤ له‌یه‌كدی نزیك بخه‌مه‌وه‌.. ره‌نگه‌ بپرسن بۆ له‌نێو ئه‌و هه‌موو زانیارییه‌ جۆربه‌جۆرانه‌ ده‌روونزانیت هه‌ڵبژارد..؟ زۆر خزم‌و براده‌رو ناسیاو ئه‌مه‌یان له‌لا دركاندووم، كه‌سانی نزیك ده‌زانن من هه‌ر له‌ مناڵییه‌وه‌و به‌ زكماك زیره‌ك بووم، وه‌لێ زیره‌كێكی نه‌خۆش، نه‌خۆشی جه‌سته‌و ده‌روون، براده‌رو خزم‌و ئاشناو رۆشنا حه‌زیان ده‌كرد ببم به‌ پزیشك یا ئه‌وه‌تا ئه‌ندازیارێك.. نه‌بووم.. نه‌مویست، ئاواتی هه‌موویانم خسته‌ ژێر گڵ.. به‌لاتانه‌وه‌ سه‌یره‌..؟ ئێوه‌ وان.. ده‌تانناسم.. پاره‌، پله‌و پایه‌، قوربانی ئه‌و رێكه‌وته‌ بم منی فڕێدایه‌ باوه‌شی فرۆیدو پاڤلۆڤ، فرۆید – م زووتر ناسی.. رۆژێكیان هه‌ر به‌ رێكه‌وت له‌ ماڵی براده‌رێكما كتێبێكی فرۆیدم ده‌ست كه‌وت، به‌ په‌له‌ خوێندمه‌وه‌.. به‌ دوای هی تردا

گـەڕام، بـووم بـە دەروێـشی فرۆیـد، هـەر لـەو ڕۆژەوە ئـەو خولیایـە گرتمـیو بڕیارم دا شەشـی وێـژەیی تـەواو بکـەمو بـچمە بەشـی – دەروون شوونـاسـی – هەر واشـی لێهات، ئـەوەتا دەمبیـنن.. چوار ساڵ وەك شـێخی تەریقـەتی نێـو خـەڵوەت کەوتمـە نێـو دونیـای دەروون، دەروون ببـووە جەنگـەڵێك تیایـدا ون بووم، جەنگەڵێکی هەزاربەهەزار.. ببووە شاخو کێوو دەربەندێك، دەریایـەكو منیش بێـچوە نەهـەنگێکی چـکۆلە، هێـدی هێـدی گـەورە دەبـووم، سـەرەتا لـە نزیك کەنارەکانەوە مەلەم دەکرد.. کـە گـەورەتر بـووم تـا ناوەڕاستو قـوڵایی ڕۆیشتم، دەروون ببووە ئەشـکەوتێکی ترسـناكو هـەزاران نهێنـیو کاسەسـەرم تیا دۆزییەوە، هەر ڕۆژەو کاسەسـەرێکی تـازە، بـەڵام ڕۆژ بـە ڕۆژ پـتر هەسـتم دەکـرد ئـەمن نەخۆشـم، شـەوو ڕۆژ دەمخوێنـدەوە.. دەڵـێن کرمـی ئاوریـشم بکەوێتە نێو دارستانێك لە درەختی توو.. گـەڵای پێـوە نامێنـێ.. منـیش ئـاوا کتێبم دەخوارد.. بیابان چۆن دڵۆپە بارانـەکان هەڵدەمـژێ.. مێـشکی مـن ئـاوا وشەکانی هەڵدەمژی.. ڕۆمانو شانۆگەریو شـیعرو فەلـسەفەو مێـژوو.. بگـرە پارچــە ڕۆژنامــە کــۆنو فڕێدراوەکانیــشم دەخوێنــدەوە.. دەمخوێنــدەوە تــا شارەزای پەناوپێچی.. کونو کەلەبەری دەروونـی مـرۆڤ بم، گـوێم لـە مۆسـیقا دەگرت تا لەو ئاوازەوە برینو خـەمی مۆسـیقاژەنەکە ببیـنم، سـەیری تـابلۆی هونەرمەندەکانم دەکرد تـا لـەنێو هـێڵو ڕەنگـی ڕژاوی سـەر پارچـە تەختـەو قوماشەکان ژانو تلانەوەو چیرۆکی ژیانیان بخوێنمەوە، هەر لـەوەوە شـارەزای نەخۆشییەکەی «ڤان کوخ» بووم، ترسی نێـو تابلۆکـانی «مـونش»، ناشـیرینیو نــاڕێکی «بــاکۆن»، گــرێ کوێرەکــانی دۆستۆیڤــسکی، لــۆرانس، داڤنیــشیو زەردەخەنـەی مۆنـالیزا، کافکـاو ڕەشـبینی، هیـچکۆكو تـرس، کیـتسو خـەم، ڕایشو سێکس، بۆم ساغ بۆوە فرۆید خۆی گەورەترین نەخۆشەو لە نەخۆشی دەدوێ.. زۆرانی تر.. بەخیلیم بەوانە دەبرد.. دەمویست وەك ئەوان، ئازایانە،

له نه‌خۆشی خۆم بدوێم، گه‌ر توانیم بدوێم ئه‌وه پاك ده‌بمه‌وه، دیسانه‌وه له باسه‌كه‌م لام دا.. پێلاوی سه‌رخۆشه‌كه.. به‌هه‌رحاڵ.. من باسه‌كه‌م ته‌واو كردووه‌و كه‌چی ئه‌و سه‌رخۆشه سه‌ره‌داوی گلۆڵه‌كه‌ی لێ بزر كردم، نامه‌كه‌م بوو به كۆلاره‌ی ده‌م ره‌شه‌با.. وای لێكردم دوای دوو ساڵ تازه‌به‌تازه بڵێم: پاڤلۆڤ تۆ بردته‌وه.. فرۆید تۆ دۆڕاندت.. یان هه‌ردووكیان دۆڕاندیان‌و.. نا.. هه‌ردووكیان بردیانه‌وه‌و من دۆڕاندم.. ئا من خۆم دۆڕاند، ئای كه هیچنه‌زان ده‌رچووم.. وه‌لێ تا ئێستاش كه ئه‌م چیرۆكه ده‌گێڕمه‌وه ئه‌من فرۆیدم خۆش ده‌وێ‌و.. رێزی ده‌گرم، من ناتوانم بیسڕمه‌وه، ته‌نها پاڤلۆڤ توانی جێگه‌ی پێ له‌ق بكا، نه‌ك پاڤلۆڤ.. لای من ئه‌و سه‌رخۆشه، نه‌ك سه‌رخۆشه‌كه.. به‌ڵكو پێلاوی پێی چه‌پی سه‌رخۆشه‌كه، نه‌ك پێلاوه‌كه‌ش خۆی.. به‌ڵكو ته‌په‌ی پێلاوه‌كه.. نامه‌كه‌م پیرۆزه‌و به‌ر له من كه‌س خۆی نه‌خستۆته ده‌ریای وا قووڵ‌و پڕ ترس، باسه‌كه‌م.. ها.. بوێرم بیڵێم باسه‌كه‌م خولقاندنی گونجانێكه له نێوان فرۆیدو پاڤلۆڤدا.. ره‌نگه بڵێی: كه‌س گووی وای نه‌خواردووه.. من ده‌یخۆم.. كوڕی عه‌به‌ی توونچی ده‌یخوا.. یا ئه‌وه‌تا سه‌رده‌كه‌وم یا ئه‌وه‌تا پرۆفیسۆرو مامۆستاو ده‌رگاوان‌و قوتابیانی گوێگر به شه‌ق له‌و هۆڵه ده‌رم ده‌كه‌ن.. ئه‌ی كێ نالێ ئه‌و باسه‌ی من ده‌نگ ناداته‌وه‌و له ته‌له‌فزیۆن‌و رادیۆش باس ناكرێ..؟ ئای كه پیرۆزه.. ئه‌وسا كچه چاو ره‌شه‌كه‌ش چه‌پڵه‌م بۆ لێده‌دا، پیره‌دایك ده‌ڵێ: «ده‌ستخۆش رۆڵه.. ره‌نجی منت لێ حه‌ڵاڵ بێ.. خۆزگه باوكت زیندوو بووایه.. قه‌ت له‌و باوه‌ڕه‌دا نه‌بوو ئه‌تو ببی به پیاو.. ئای كه به سووكی سه‌یری ده‌كردیت..!».

ده‌زانم به ژنه دراوسێیه‌كان ده‌ڵێ: «ژنینه ئه‌وه فه‌رهاد مانشسته‌ره‌كه‌ی ته‌واو.. مه‌ولودێكی پێغه‌مبه‌رم له‌سه‌ره‌و له مزگه‌وته‌كه‌ی مه‌لا حه‌سه‌ن

دەيكەم..!)).

مەولودى چى..؟ چما ئەو سەرخۆشە تامى تێداهێشت..؟ بەهەرحاڵ.. من واز نـاهێنم، مەبەستيـشم نييـە بەڵـگەنامەى ماجـستێر وەربگـرمو لـە ژوور سـەرم بـە ديوارێكـەوە هەڵيواسـم، پيـاوى وەك مـن نـەخۆش شـانازى وا بـە خۆيەوە رەوا نابينىَ، من نەخۆشمو لە ناوەوە دارِزاوم.. با زيـتو زيـرەك بم.. داد نادا.. بليمەتان زۆريان نەخۆشن.. بگرە شێتيشن، پـێم مـەڵێ شـوورەييە.. شەرمە چۆن وا باسى خۆت دەكەى؟ بۆ تۆ شەرمە.. تۆ دەترسيت گوێ لـە مـن بگريت.. حەز دەكەى وەك ئـافرەتێكى سـۆزانى دەموچـاوم بۆيـاغ بكـەمو بـێم سەمات بۆ بكەم.. من سۆزانى نيم تا بە عاقڵى لەسـەر كۆشـت دابنيـشم.. مـن كابرايـەكى برينـدارم.. تـۆ ناوپريـت باسـى خـۆت بكـەى.. بۆيـە رقـت لـەو كەسانەيە لـە وێرانـەخاكى مێـشكو دڵيـان بـدوێن، گـەر لـە مناڵيتـەوە شـەقو تفـو جـوێنو خـوێنو دەردێكـى زۆرت نـەبينيوە گـوێم لـىَ مـەگرە.. ئـاى كـە عەبەى توونچى فەلاقەى كردووم، مناڵانى لە خـۆم گـەورەترو بـچوكتر تێيـان هەڵـداوم، ئـاى كـە مامۆسـتاكان بـە راسـتەو حـەيزەران پـشتەدەستيان داغ كـردووم، ئـاى كـە تفـى ئـەمو ئـەوم لـە رووى خۆمـدا سـرِيوەتەوە، ئـەمن دوو نەخۆشيى زۆر كوشندە وەك شێرپەنجە ناخيان خواردووم، هەر لە مناڵيمـەوە سەرم دەخۆن، دوو نەخۆشـى هـەروەك دوو مـارى رەشـى سـەر هـەردوو شـانى – زوحاك – لە ناخما رواون، مارەكانى سەرشانى زوحـاك بـە مێـشكى گـەنجان تێريان دەخواردو دەسرەوتن.. وەلىَ من..؟ ئەم دوو نەخۆشييە مێـشكى خـۆم دەخۆن.. ئەم دوو نەخۆشييەش.. ئەو دوو گرێيەش ترسو شەرمە.. هـەر لەبـەر پيرۆزىو گەورەيىو ترسى ئەو دوو گرێيـە چـوومە بەشـى – دەروونزانـى –و رەنگە هەندێكتان بڵێن جا چى تێدايە.. ئێمەش، هەمووومان، كەم تا زۆر هـەم دەترسينو هەم شەرميش دەكەين..؟ وايە.. بەڵام كەستان وەك مـن قـورِى بـۆ

نه‌گێراوه‌ته‌وه‌.. له‌وانه‌یه‌ بڵێن: درۆ ده‌كه‌ی.. گه‌ر ئه‌وه‌نده‌ ترسنۆك‌و شه‌رمن بوویت چۆن حه‌وت ساڵ حه‌زت له‌ كچه‌ خاڵه‌كه‌ت كرد..؟ وا نییه‌.. به‌ هه‌ڵه‌دا رۆیشتوون.. ئه‌من به‌ دزییه‌وه‌.. له‌ ژێره‌وه‌ خۆشم ده‌ویست، ئه‌و نه‌یده‌زانی، هه‌ر خۆم به‌ ته‌نیا بۆی ده‌سووتام.. چاوه‌ڕێ بوو رۆژێك له‌ رۆژان منی كه‌ڕو لاڵ، منی گێژوویژ ئه‌و نهێنییه‌ بدركێنم.. پیاو بووم.. نه‌مدركاند.. كاكه‌ نه‌متوانی.. نه‌موێرا.. ئیتر بۆ خۆی شووی به‌ بازرگانه‌كه‌ كرد.. ئه‌مێستا سێ منداڵی هه‌ن، دوو كوڕو كچێك، مناڵه‌كان به‌ فه‌رزه‌ندی خۆم ده‌زانم.. باوكی ناوی لێناون: هیوا، بڕوا، خه‌نده‌.. منیش به‌ دزییه‌وه‌ ناوم لێناون: هاوار، غه‌مبار، فرمێسك.. ئا بیرم كه‌وته‌وه‌، رۆژێكیان كه‌ هێشتا قوتابی بووم.. دولبه‌ره‌كه‌م له‌سه‌ر ده‌فته‌رێكما ئه‌م دێڕه‌ی خوێنده‌وه‌: «له‌لام ئاسانتره‌ كێوێك به‌ نینۆك بڕمێنم له‌وه‌ی به‌ ئافره‌تێك بڵێم خۆشم ده‌وێی..!» كه‌ ئه‌مه‌ی خوێنده‌وه‌ سه‌ری هه‌ڵبڕی‌و زۆر بێباكانه‌و به‌ گاڵته‌پێكردنێكه‌وه‌ وتی:

« - چ كه‌رێك ئه‌وه‌ی وتووه‌؟».

به‌ لێوه‌له‌رزه‌وه‌ وتم: « - شاعیرێك..!».

وتی: « - جوان نییه‌ شتی وا له‌ ده‌فته‌ره‌كانتا بنووسیت..».

كه‌ وای وت لاڵ بووم‌و وتم: « - راست ده‌كه‌ی..».

به‌ تووڕه‌ییه‌وه‌ وتی: « - من هه‌رچی بڵێم، تۆ ده‌ڵێی راست ده‌كه‌ی..».

به‌ ترس‌و شه‌رمه‌وه‌ وتم: « - ئاخر راست ده‌كه‌ی..!».

هه‌ر ئه‌وسا ویستم پێی بڵێم ئه‌م رسته‌یه‌م بۆ حاڵ‌و ده‌ردی دڵی خۆم نووسیوه‌.. كه‌چی نه‌موێرا.. كه‌ له‌گه‌ڵما ده‌دوا تك تك ئاره‌قه‌م ده‌كرد، سوور هه‌ڵده‌گه‌ڕام، زۆرجار له‌ خه‌م‌و حه‌زمه‌تی ئه‌و لاڵبوونه‌م ده‌گریام.. له‌وانه‌یه‌ بڵێن ئه‌ی ئه‌و سێ وێنه‌و چل‌و چوار نامه‌یه‌ی كچه‌ خاڵه‌كه‌ت..؟ ده‌ستخه‌ڕو

مەبن.. چلو چوار نامەکە هەر خۆم نووسی بوومو هەر خۆیشم وەڵامی خۆمم دابـۆوە.. وەك کەسێك گـۆرانی بـۆ دەردی دڵی خـۆی بـچڕێ، وەك زوڕناگێویێك خۆی زوڕنا لێبداو خۆیشی هەڵپەڕێ.. گەر کەسی واتان نـەدیوە؟ ئەوە منم..! سێ وێنەکەش خۆی نەیدابوومێ.. بـە درێـژایی ئـەو ساڵانە کـە دەچـوومە ماڵیـان تـوانیم غـیرەت بدەمـە بـەرخۆمو هەرسـێکیان بـدزم، ئـەو شـەوەی کـە زانـیم شـووی کـرد هـەموویانم سـووتاند.. نـەك لـە رقـی شووکردنەکە.. نەخێر.. لە ترسانا سووتاندم.. لە شـەرمانا.. چونکە تا ئـەو شـەوەش زەنـدەقم لـەوە چووبوو بیدۆزنـەوە، هـەموویانم لـەنێو جانتایـەکی چـکۆلەی تەنەکـەدا کلیـل دابـوو، هـەموو رۆژێکـیش شـوێنەکەیم دەگـۆڕی.. ئەوەنـدە شـەرمنو بەستەزمان بـووم نەدەچـوومە نـاو پاسـیش نـەبا خـەڵکی سەیرم بکەن، وام هەست دەکرد هەموویان لـە مـن ورد دەبنـەوەو لە ژێـرەوە سـکیان پـێم دەسـووتێ.. یـان ئـەوەتا گاڵتـەم پێدەکـەن.. تـۆ بڵێـی بـزانن مـن ئەوەندە بێ غیرەتو بەستەزمانم، مەودای نێوان گەڕەكو قوتابخانـە سـەعاتە رێیەك دوور بوو.. کەچی من بە پێ دەمکوتا، لە هاویندا گـەرما پـشتی ملمی دەبرژاندو قورگم وەك پەڵاس وشك دەبوو، زستانانیش بـارانو بـەفرو تـەرزە دایدەشـۆریم، چـەندەها جـار سـەرما کـاری تێـدەکردمو نـەخۆش دەکـەوتم.. ئەوەم پێخۆشـتر بـوو لـەوەی بچمە نـاو پاسـێكو خـەڵکی سـەیری دەموچـاوم، بەژنو باڵام، جلوبەرگـە شـڕەکەم بکـەن، شـانەم لـە سـەرم نـەدەدا نـەبا بڵێن: ((ئەها فەرهادیش خەریکی مۆزەمۆزە..!)) ئای کە لـە وشـەی مۆزەمـۆز پەسـت دەبووم، کە دوو کەس سەریان لە بنگوێی یەکدی دەنـاو پێدەکـەنین.. کـە بـە رێکەوت چاویان هەڵدەبڕی: وامدەزانی بـە مـن پێدەکـەنن، بـە وردی سـەیری خـۆم دەکـردو تـەمی گومانێـك بەرچاوی دەگـرتم، هەمیـشە لـە خـەڵکی دوور دەکەوتمەوە، کـە میـوان دەهـات خـۆم دەشـاردەوە.. دەمزانـی ئارەقەیـەکی زۆر

دەكەمو سوور هەڵدەگەڕێم، لە شەرمانا نانم بۆ نەدەخورا، وەك پیرەمێردە مەیخۆرەكان دەستو پەنجەكانم دەلەرزین، چەندەها جار پیاڵەی چا — م لە دەست بەردەبۆوەو دەشكا.. دایكیشم تاكە سوڵێكی تێدەگرتم، هەر كە دەجوولامەوە بە زەرەر دەشكایەوە، چەندەها جار بە تەنیا دەگریام.. دوای حەوت ساڵیش كە شەیتانی بوومو خەتی سمێڵم داناو دەنگم گڕ بوو، ئەو سێوە خڕەی بەربینم دەرپەڕی.. ئای كە رقم لەو سێوە حیزە بوو.. لەو دەنگە گڕەم، خۆ نەمدەوێرا قسە بكەم، سەربانە تەپیوەكەی لەگەڵ دەلەرزی، دەتووت قیڕەی بۆقی نێو چەمی بەهارانە، حەوت ساڵ تێپەڕیو نەمویرا بە كەس بڵێم شەیتانی بوویمە، زوو زوو ژنانی دراوسێ سەیریان دەكردمو بە دایكمیان دەوت:

« - بەسێ.. فەرهادی كوڕت بالق بووە.. ئاگات لێیەتی..؟» خۆم لێ گێل دەكردنو دەڕۆیشتم، هەمیشە دەرپێیەكانی خۆم لە دایكم دەشاردەوە، دەترسام ئەو پەڵە زەردو لەعنەتییانە ببینێ، بە خەونو خەیاڵ دەستم لە ملی دەیەها ئافرەت دەكردو دەیەها ئافرەتیشم.. ئۆه.. با نەیڵێم.. وامدەزانی هەموو خەڵكی ئاگایان لەو خەیاڵو خەونانەم هەیە.. پتر تەریق دەبوومەوە.. ژیانم بریتی بوو لە زنجیرەیەكی نەپچڕاوی تەریقبوونەوەو ترسو شەرمو شكانەوەو دڵساردی، نەدەچوومە هۆڵی سینەماش تا فلیم دەستی پێنەكردایە.. وامدەزانی تا دادەنیشم هەموویان سەیری من دەكەن.. ئای كە حەزم بەفلیمی دڵداریو عیشقبازی دەكرد.. هەردەم وامدەزانی پاڵەوانی فلیمەكەم، هەمیشە بەخیلیم بە غیرەتو ئازایەتی پاڵەوانەكە دەبرد.. ئای لەو ساتانەی كچەكەی ماچ دەكرد.. دڵم لە جێی خۆی هەڵدەقەناو دەهاتە ناو دەمم، لە خەڵكی دەسڵەمیمەوەو وامدەزانی هەموویان ئاگایان لەوەیە من ترسنۆكو شەرمنو

بێ دەمـوپلم، هـەموویان دەزانـن دایکـم کارەکـەری مـاڵی – باویـل ئاغایـە –و عەبەی توونچی تووڕەیەو کە دەشخواتەوە دارکاریم دەکاو منـیش لـە ترسـانا میز بە خۆمدا دەکەم.. لەوانەشـە بـزانن مـن حـەوت سـاڵ حـەزم لـە.. هـیچ.. ئەمن نەگبەتم.. ئەگینا بۆ جارێکیان، کە هێشتا لە پۆلی سێی سەرەتایی بـووم خۆم پیس کرد.. نـازانم بـۆ شـەوەکەی چیم خواردبـوو.. بـەیانی کـە چوومە قوتابخانە سکم پێـچی پیا دەهاتو وامزانـی باووبـژە.. بیرمـە مامۆسـتا عـەلی باسی شـەڕی – ئوحـد – ی دەکـرد.. لـە شـەرمو ترسـی خـۆم نـەموێرا دەسـت هەڵبڕمو بچمە دەرێ.. خۆم خواردەوە.. دەمزانی تووشـەو بـە حەیزەرانەکەی حەسیرمەیدانێکم بۆ ساز دەدا.. تونـد خـۆم گـرت.. بێسوود بـوو.. تـا دەهات پێـچەکە تـاوی بـۆ دەهێنـامو زیـادی دەکـرد.. تـا دەهـات شـەڕی ئوحـد – یـش کوشـندەو خوێنـاویتر بـوو.. ئارەقـەم دەردا.. وامزانـی هـەر باووبـژە.. کتـوپڕ مامۆستا عەلی نەڕاندی:

((- فەرهاد..؟

- بەڵێ مامۆستا..

- لەم شەڕەدا کێ بوو ددانێکی شکا..؟)).

به پەلە هەستامەوە.. ئەوەندەی نـەمابوو تـڕێکم لـێ بـەربێ.. بـەزۆریو زۆردارەکـی گەڕاندمــەوە.. مامۆســتاو قوتابییــە وردو زیتەڵــەکانی هــاوڕێم چاوەڕێ بوون.. چاوێکم بەملاو بەولادا گێڕا.. کەس پێی نـەوتم.. لـەتاو ژانو ژووری نێو هەناوم بە پەلە وتم:

((- ئیمام عەلی..!

- نەء..

- عومەر..

- عومەر کێیە سەگباب.. بڵێ ئیمامی عومەر..!

- ئیمامی عومه‌ر..

- نه‌ء.. ماكه‌ر..)).

ویستم بگریم‌و بڵێم مـن چوزانم.. خۆ لـه‌و شـه‌ڕه نـه‌بووم.. لـێم هاتـه پێش‌و شه‌پازلله‌یه‌كی سراوه‌نده بناگوێم.. كاسی كردم.. پۆله‌كه ده‌خولایـه‌وه.. هـه‌موو ده‌ماره‌كـانی له‌شـم گـرژ بـوون‌و خـاو بوونــه‌وه.. كتـوپڕ شـیڕاندی‌و قوتابخانه‌كه كه‌وته سه‌ر بوومه‌له‌رزه‌و شه‌پازلله‌یه‌كی دیكـه‌ی خێوانـده پـشتی ملم:

((- پێغه‌مبه‌ر.. سه‌گباب.. ددانی پیرۆزی پێغه‌مبه‌ر شكا..)).

له‌گه‌ڵ دوا شه‌پازلله ته‌واو ئاگام له‌خۆ بڕاو وامزانی باووبژه‌و ویـستم بـه دزییـوه لـه سـكما ده‌ری كـه‌م.. ته‌قییــه‌وه.. هــه‌زار له‌عنــه‌ت لــه میكرۆبــی سكچوون.. ته‌قییه‌وه.. ئای كه له شه‌رمانا مـردم.. ئـای كـه تـه‌ریق بوومـه‌وه.. مناڵه زیت‌و زۆڵه‌كان به‌یه‌كه‌وه كه‌وتنه قاقاو پێكه‌نین، هه‌ر پچڕا بوون، قـه‌ت نه‌مده‌زانی ئه‌وه‌نده له‌گه‌ڵما ناپـاكن، مامۆسـتا عـه‌لی چاوه‌كانی زه‌ق بوونـه‌وه، هـه‌ردوو لا لێـوی كـه‌فیان ده‌ردا، ده‌سـتی گه‌یانــده حه‌یزه‌رانه‌كـه لای ته‌ختـه ره‌شه‌كه وه‌ستا.. دیسانه‌وه مڕاندی:

((- وه‌ره ده‌رێ حه‌یوان.. مناڵی ساوایت؟)).

دامه پڕمه‌ی گریان..

((- وه‌ره ده‌رێ كه‌رباب.. ئێره ئاوده‌ستخانه‌یه؟)).

نـه‌جووڵام.. هه‌ر به قژ رایكێـشام‌و بـه‌ر بـووه جه‌سـته‌م.. جه‌سـته‌ی وردو لاوازو بێخوێنی من، گوێی له زرنگه‌ی زه‌نگه‌كه بوو ده‌ستی لێبه‌ردام، زه‌نگه‌كه فریـام كـه‌وت ئـه‌گینا ده‌یكوشـتم.. لـه‌و رۆژه‌وه منـاڵان ناویـان لێنـام ((فـه‌ره‌ی ده‌رپێ پـیس..)) مـن فرۆیـد — م خـۆش ویـست چونكه گرێـی تـرس‌و شـه‌رم‌و

هـەموو نەخۆشـییەکانی دیکـە دەباتـەوە سـەردەمێکی زووی منـاڵی، ئـەو سـەردەمەی تـۆ لاپەڕەیـەکی سـپیت.. هـەر کەسـەو دێ جنێـوێکی لەسـەر دەنووسێ، ئـەو خۆپیسکردنە منـی کوشـت.. نـەك هـەر ئـەوە.. سـەدەها جـار بـاوك‌و دایکـم لـە بەرچـاوی ناسـیاوو بێگانـە جنێوبارانیـان کـردووم.. شـکاندوویانم، لـە قوتابخانـەش مامۆسـتاکان بـە دار دەدوان.. نـەخێر.. ئـەم هـەموو سـتەمە بەسـە.. مـن لەسـەر ئـەو هـەموو کـارە ناڕەوایانـە.. لەسـەر زۆرداری‌و کەللەڕەقی باوکـان، تـووڕەیی مامۆسـتا قـەرزارەکان، لـە باسـەکەمدا شۆڕشـێکی سـوورم هەڵـگیرساندووە، کـەس نـەماوە تاوانبـاری نەکـەم.. منیـان ترسـاند.. ترس.. ((هیچکۆك))یش گەر بە مناڵی نەترسایە لە دوای خۆی پـەنجا فلیمی ترسناکی جێنەدەهێشت.. ئەی ((کافکا))ی نەگبەت..؟ ئەو شەوە ساردەی کە تۆف‌و باران خەریك بوو دونیا کـاول بکـا بـاوکی دەریکـرد.. کافکا شـەوێك لەنێو تاریکی‌و باران مایەوەو ترسا.. گریا.. نووسینەکانی پڕ بوون لە تـرس‌و تاوان.. ئەی من..؟ سەدەها شەو عەبەی توونچی دەریدەکردم.. نیوەشەو.. کـە دەمزانـی خـەوتووە بـە دزییـەوە وەك پـشیلە بـە دیـواری حەوشـەکەدا هەڵدەگەڕام‌و خۆم دەخزاندە ژێر لێفە شڕەکەم.. ئای لەو خەونە ترسناکانەی دیمن.. نەك هەر من.. سەدەها زاناو دانا وەك من نەخۆشن‌و نەخۆش بـوون.. ئەمن گومان لە کەسێك دەکەم نەخۆش نـەبێ.. گومـان لـەو کەسـە دەکـەم کـە نەگری.. کێی تـر..؟ ئـۆو.. ئـەمن هەمیـشە لـە باسـەکەم لا دەدەم.. هەقمە.. پێڵاوی کابرای سـەرخۆش‌و ئـەو شـەوە شـوومە زۆر یـادی جـەرگبڕی بیر هێنامەوە.. وتم هەموو شەوێك ئارام نووسـتووم.. تـەنها ئـەو شـەوە نـەبێ کـە کـابرای سـەرخۆش پـێڵاوی چـەپی دانەکەنـد.. تـا بـەیانی نەخـەوتم‌و دەمەتـەقێی نامەکـەم دوا خـست، لەوانەیـە دوای چـەند رۆژێکـی دیکـە بیخوێنمەوە.. ئەی ئەگەر پەژیوان ببمەوە..؟ کەرییەتییـە..؟ کـەیفی خۆتـە..

تۆ گاڵتەم پێم مەکە.. من.. من توانیومە رێزی هەردوو قوتابخانەکە بگرم، توانیومە وەك دوو تای تەرازوویەك فرۆیدو پاڤلۆڤ لاسەنگ نەکەم.. گەرچی.. گەرچی.. نەخۆشییە دەروونییەکانی خۆم وایان لێکردم تۆزێك بەلای «فرۆید»دا بیشکێنمەوە.. ئای کە عومری منالیم پڕ لە حەسرەت بوو.. ئەو مێژووە رەشەم بیر ناچێتەوە.. ئێستاش هەست بە لینجاوی ئەو تفو بەلغەمانە دەکەم کە باوکم نێوچەوانی منی پێ سواغ دەدا.. بەلام.. بەلام پێلاوی پێی چەپی کابرای سەرخۆش تایەکی تەرازووەکەی بەلای پاڤلۆڤدا خست، تاکێ پێلاوی ئەو سەرخۆشە هەموو کێشەکەی لەلام گۆڕی.. رەنگە بپرسن پێلاوی پێی سەرخۆشێك.. مەستێکی بێئاگای ئوتێلێکی بێ نمرەی شاری بەغدا چ پەیوەندی بە ماجستێرەکەی تۆوە هەیە؟ پەیوەندی بە پاڤلۆڤو فرۆیدەوە هەیە..؟ بە کچە خاڵەکەت؟ هیچکۆك و کافکا..؟ بەو هەموو قیامەتەوە. چ پەیوەندی بە ترس و شەرمی ناو پاس و سینەماوە هەیە..؟ ئا.. بە راست.. بیرم هاتەوە.. جارێکیان لە سینەما سیروان نەچوومە ژووری تا گڵۆپ کوژایەوە.. فلیمێکی سێکسی بوو، زرمەی دەهات لە هەرزەو دەستەپیاو، فلیمی «دورگەی کچان» لەپڕ ساتمەم کردو دەماودەم کەوتمە سەر زەوی.. بوو بە تەقە تەقو هەللا و هوریایەك نەبێتەوە.. گوێم لە تریقەو قاقای ئەو خەڵکە بوو.. نەمزانیو لێم تێکچوو ئاخۆ بە من یان بە دیمەنێکی کۆمیدی پێکەنین، لەنێو ئەو تاریکییە تك تك ئارەقەم دەردا، وام هەست کرد هەموویان منیان دیوە چۆن بەربوومەتەوە، جارێکی دیکەش لەوە خەراپترم بەسەر هات.. لە پاسێکدا کورسییەکی بەتاڵ نەبوو لەسەری دابنیشم، بە پێوە وەستام، من هەمیشە لە خەیاڵدا دەژیام.. خەیاڵ بەشێك بوو لە ژیانی ساردم، داڵغەیەك گرتبوومی.. لەناکاو کابرا ئیستۆپێکی گرت و قوناوقون کەوتمە سەر

کۆشی کچێکی خرپن.. نقەی لێوە هات، جنێوبارانی کردم: ((سەرسەری.. بێ شەرەف.. خوێڕی.. خوشكو دایكت نییە.. عەیب ناكەی..؟)) زۆری لێپاڕامەوە.. دادی نەدا.. خەڵکەکەش هەندێکیان پێدەکەنین.. هەندێکیان لێم مۆڕ دەبوونەوە.. دیارە لە هەڵوێستی ئاوادا یان ئەوەتا پێدەکەنن یان مۆڕەت لێدەکەن.. لە شەرمانا ئازای جەستەم وەك بینی ئاو دەلەرزی.. من هەمیشە دەلەرزم، لەشم کەوتبووە سەر ئاوو ئارەقە.. من هەمیشە ئارەقە دەردەدەم، خۆیشم نازانم لە کوێ دابەزیم.. ئەوەندە دەزانم کە پاسەکە وەستا بە پەلەپروزێ دابەزیم، بە دەم ڕێگاوە نەفرەتم لە خۆمو پاسو کچە دەکرد، رووم کردە مزگەتێكو چوومە ئاودەستێکەوە.. لەو ئاودەستەدا تێر گریام.. من هەمیشە دەگریم، وام هەست دەکرد هەموو شارەکە تێم گەیشتووە کە من بە دەستی ئەنقەست خۆم بەرداوەتەوە سەر کۆشی کچێك.. ئای لەو کچە سەربەگۆبەندو دەمشڕە.. دەبێ ئێستا شووی بە چ قوڕبەسەرێك کردبێ..؟ لێم مەگرن.. دیسانەوە لەو باسە لام دا.. ئێوەش بن هەر واتان بەسەر دێ.. وەکو من وڕێنە دەکەن.. وەلێ چی بکەم.. چیم لە دەست دێ؟ گەر ئەو شەوە کابرای سەرخۆش پێڵاوی چەپی دابکەندبایە ئارام دەنووستمو خەوم لێنەدەزڕا.. بۆ بەیانییەکەی وەك ئەفلاتونێکی بچکۆلە دەچوومە ناو هۆڵی ((فارابی))و لەسەر کورسییەکەی دەستە راست دادەنیشتم.. دکتۆرەکانیش لە بنەبانی هۆڵەکەو لەسەر سەکۆیەکی تۆزێ بڵند چاویان تێدەبڕیم.. پرسیاریان لێدەکردم، ئەوسا منیش چاوێلکەکەم لە چاو دەکردو بەرگریم لە باسە بەپێزەکەی خۆم دەکرد.. ژمارەیەکی زۆریش لە قوتابیان بەوپەڕی ڕێزەوە گوێیان دەگرت، کچە چاو رەشەکەش لە پێشەوە دادەنیشتو شاگەشکە دەبوو.. سەرسامی ئەو هەموو زیرەکیو زانیارییە.. شەرمی نەکردایە ماچی دەکردم.. بەڵام ئاخ کابرای بەدمەست.. هەی ئارەق خۆری نامۆی نزیك بە

ڕۆحم.. دوو ساڵە خۆت بۆ ئەو شەوە هەڵگرتبوو.. هەموو خەڵکی یان مریدی فرۆیدن یان هی پاڤلۆڤ.. دوو ساڵە دەمەوێ زیندوو ببنەوەو دەست بخەنە نێو دەستی یەك.. وا بکەم بۆ یەکەمجار یەکدی ماچ بکەن.. لە بەرچاوی هەمووان بە یەکدی بڵێن:

«ئا ئەو کوڕە هەژارە توانی منو تۆ ئاشت بکاتەوە..!».

ئەوسا فرۆید بە نەشئەوە دەیووت:

«لە نامەکەیدا من زاڵترم..!».

پاڤلۆڤیش بە حەسرەتەوە دەیووت:

«زۆر نا..».

«دەزانی بۆ..؟».

«هەڵبەتە.. فەرهاد پابەندی تیۆرەکانی جەنابتە..».

«ئاخر ئەوەت بیر نەچێ خۆی نەخۆشە..».

«بەڵام گەر زانستییانە بیر بکاتەوە دەزانێ ئەم دەردانە لە کوێوە هاتوونو لە کوێ جێگیر بوون..».

فرۆیدیش هەروەك بڵێی قۆشمەی پێبکا لێی دەپرسێ:

«چۆن..؟».

«زۆر چاك.. تۆ مێشکی بنیادەم بەلاوە دەنێی.. تا ئەوپەڕی پشت بە خەونو ئەفسانە دەبەستیت..!».

«ئاخر ئەفسانە یەکەم گەنجینەی زانیاریو هوشیاری مرۆڤ بووە..».

«بەڵام من هەر شتێ بە تاقیکردنەوەی بەردەست نەیگەمێ باوەڕی پێناکەم..».

«ئەی باشە من لە عیادەکەما چیم دەکرد؟».

((گوێت لـە وڕێنـەی چـەند نەخۆشـێك دەگـرتو بـە هـەمان چـاو سـەیری ساغەکانیشت دەکرد..)).

((تۆش کۆمەڵێ سەگت ڕاگرتبوو.. بێ ئەوەی.....)).

((بێ ئەوەی سکم پێیان بسووتێ وا نییە؟ ئەو کەسانەی وا دەڵێن با پێ لە پشتی مرۆڤ نەنێن..)).

((بەهەرحاڵ.. فەرهاد یەکێکە لەو هەزارەها نموونەی ئەوە دەسەلمێنێ کـە لە شیکردنەوەی دەروونـدا چ ئەنجامێکی گەورەم خستۆتە بەردەست..)).

((وەك نەخۆشێك..؟)).

((بەڵێ..!)).

((نـەخێر.. خـۆی نـا.. ئـەم بـە تـەنیا نـا.. تـۆ دەوروبەرەکـەی فـەرامۆش دەکەی.. کەس لە سکی دایکییەوە نەخۆش نەبووە..)).

((تێت ناگەم..)).

((لە هەر شوێنێ زەلکاو هەبێ مێشوولەش زۆرە..)).

((ئێمە باسی دەروونمان دەکرد..!)).

((دەروون بۆ..؟ ئەی بۆ باسی مێشك نەکـەین کـە مەڵبەنـدی هـەموو ئـەو گرێیانەیە تۆ باسیان دەکەی..)).

((پێوسـتم بـەوە نییـە.. بـێ هـیچ بەڵـگەیەك تیۆرەکـانی مـن بـە هـەموو دونیادا بڵاو بوونەتەوە..)).

((بە تایبەتی لە کۆمەڵگا بۆرژواو سەرمایەدارییەکان..)).

((بۆ تۆ لەو باوەڕەدا نیت من ڕەخنەم لەو کۆمەڵگایە گرتبێ..؟)).

((ئەمەیان قسەی خۆت نییەو خەڵکی ئەو بەرگرییە لە تۆ دەکەن..)).

((بەڵام ئەوەتا فەرهاد سەلماندوویەتی جیاوازی هەرە گەورەی نێـوان مـنو تۆ لە زاراوە سایکۆلۆژییەکاندایە..)).

((باوه‌ڕ ناكه‌م..)).

((كه‌یفی خۆته‌..)).

((به‌هه‌رحاڵ.. من باوه‌ڕم به‌ تاقیكردنه‌وه‌ی به‌رده‌وام هه‌یه‌..)).

((منیش باوه‌ڕم به‌ نه‌خۆشی سه‌ر قه‌ره‌وێله‌ هه‌یه‌..)).

((من له‌و بڕوایه‌دام گه‌ر كۆمه‌ڵگا خاوێن بێ مرۆڤ تووشی ئه‌و هه‌موو گرێیه‌ نابێ كه‌ تۆ خۆتت پێوه‌ سه‌غڵه‌ت كردووه‌..)).

((كه‌ی خاوێن ده‌بێته‌وه‌..؟)).

((رۆژێك دێ.. ئه‌وساش ئه‌و نه‌خۆشییانه‌ی تۆ لێیان ده‌دوێی ده‌چنه‌ مۆزه‌خانه‌وه‌..)).

ره‌نگه‌ فرۆیدو مامۆستاو قوتابیانی گوێگرم، له‌وانه‌یه‌ ئێوه‌ش بڵێن بوونی كۆمه‌ڵگایه‌كی وا خاوێن خه‌ونێكی پیرۆزه‌و با بۆ داهاتوو هه‌ڵیبگرین.. كتوپڕ فرۆید چاویلكه‌كه‌ی له‌ چاو ده‌كاته‌وه‌و هه‌ر وه‌ك بڵێی له‌ پاڤلۆڤ رابكا.. به‌ پێكه‌نینه‌وه‌ ده‌ڵێ:

((ئێستاش فه‌رهاد ئه‌و خۆپیسكردنه‌ی منالی بیر نه‌چۆته‌وه‌..)).

ئه‌وسا هه‌موو پێده‌كه‌نن‌و منیش وه‌ك سه‌رده‌می منالی ته‌ریق ده‌بمه‌وه‌و سه‌ری لووتم ئاره‌قه‌ ده‌كا.. دیسانه‌وه‌ لام دا.. نه‌ء.. هه‌موو شته‌كان تێكه‌ڵن.. من ده‌توانم په‌یوه‌ندی له‌ نێوان مه‌ل‌و ماسیدا بدۆزمه‌وه‌، له‌ نێوان ئاوو ئاگر، خۆڵ‌و خوا، دارو به‌ردو ئه‌ستێره‌و خۆرو ئاسمان‌و شه‌یتان‌و خۆم‌و عه‌به‌و پاڤلۆڤو تۆو.. ئه‌ووو.. من وتم شته‌كان لام تێكه‌ڵ‌و پێكه‌ڵن.. من هیلاكم.. پاڤلۆڤو فرۆیدیش نه‌گبه‌تن.. گه‌ر نه‌گبه‌ت نه‌بن چۆن به‌ ده‌ست منێكی نه‌گبه‌ته‌وه‌ ده‌نالێنن.. من كێم تا بوێرم خۆم له‌ قه‌ره‌یان بده‌م..؟ من كێم تا بتوانم خۆم بخه‌مه‌ گه‌رداوێكی وا ترسناكه‌وه‌..؟ ئه‌وه‌ دونیایه‌و من

بەربوومەتە گیانیان، لە قەسابێکی دڵڕەق دەچم بمەوێ کەل‌و پاچیان کەم.. بێ گوناهم.. گوناهی کابرای سەرخۆشەو با فرۆید ملی ئەو بگرێ، هەقە پاڤلۆڤ زیندوو بێتەوەو یەك مانگ لەسەر حسێبی خۆی هەموو شەوێك ڤۆدگایەکی رووسی بۆ بکڕێو لە بارێکی شاهانە دەعوەتی بکا، هەقە پێڵاوی چەپیشی بخرێتە مۆزەخانە، هەروەك چۆن پاڤلۆڤ مەدالیای بلیمەتی خۆی کردە ملی سەگەکەی.. ئەو سەگەی بووە هۆی دۆزینەوەی تیۆرە مەزنەکەی، ئەی بۆ مەدالیایەکی زێڕین نەخرێتە ناو پێڵاوی چەپی کابرای سەرخۆش؟ نێوچەوانی ماچ بکاو ناویشی بچێتە نێو مێژووی دەروونزانییەوە، دەزانم ئەنجامی ئەم باسە سەغڵەتی کردووی، خۆ من شێت نیم، هەر ئەو شەوەی کە سەرخۆشەکە پێڵاوی چەپی دانەکەندو من خەوم لێ زڕا.. یەکسەر.. هەروەکو بروسك تیۆرەکەی پاڤلۆڤ لە مێشکما شریخەی هات‌و تەقییەوە.. راهێنان.. راهێنان.. مرۆڤ رادێ.. جا چ لەسەر چاکەو چ لەسەر خراپە.. تا ئەو حەڵە دەمووت هەموو گرێ دەروونییەکان لە عەقڵی ناوەوە کورك دەبن‌و دەمێننەوە.. بەڵام ئەوەتا پێڵاوی سەرخۆشەکە سەگەکەی پاڤلۆڤی بیر هێنامەوە:

((پاڤلۆڤ دەرگای تاقیگاکەی دەکاتەوە، گڵۆپەکە دادەگیرسێنێ، پارچە گۆشتێك دەخاتە بەردەمی سەگەکەی، دووبارەو سێبارەو سەدبارە دەبێتەوە، گڵۆپ‌و گۆشت، گڵۆپ‌و گۆشت.. تا وای لێدێ بە داگیرساندنی گڵۆپەکە سەگەکە دەمی لیك بکاو وا بزانێ گۆشت هات..)).

دیارە مرۆڤ رادێ.. لەسەر هەموو کارێکی جوان.. بۆ نا..؟ بژی سەگەکەی پاڤلۆڤ.. بەڵام هەزار جار بژی پێڵاوی چەپی کابرای سەرخۆش کە وای کرد بە خۆمدا بچمەوە، بە چاوێکی دیکە سەیری پاڤلۆڤ بکەم، پەشیمانم لە جنێوەکانم، ئاخ.. دە تێم بگەن.. رەنجی دوو ساڵ.. بمبورە فرۆید..

پێلاوه‌كانت سه‌ر سه‌رم.. تۆش گه‌وره‌ی، چاوم لێ سوور مه‌كه‌وه‌، خۆشم ده‌زانم نه‌خۆشم.. من چیم..؟ ده‌زانم حه‌وت ساڵ حه‌زم له‌ كچه‌ خاڵه‌كه‌م كردو نه‌موێرا بیدركێنم، شه‌رمم ده‌كرد سواری پاس بم، عه‌به‌ی توونچی تفی لێده‌كردم، وه‌لێ گوناه.. گوناهی كابرای سه‌رخۆشه‌، گوێ بگره‌و تووڕه‌ مه‌به‌، هه‌ر گه‌وره‌و خۆشه‌ویستی، راسته‌.. پاڤلۆڤ – م دره‌نگتر ناسی، تۆ چاوی منت كردوه‌، ده‌ تۆ گوێ بگره‌.. خۆ تۆ گوێت له‌ سه‌ده‌ها نه‌خۆش‌و قوتابی وه‌ك من گرتووه‌، ها.. تۆش نه‌خۆشیت، حه‌ز ناكه‌ی پاڤلۆڤ گره‌وه‌كه‌ بباته‌وه‌، گوناه.. گوناهی «قاله‌»یه‌.. تۆ ملی ئه‌و بگره‌.. دوو ساڵه‌ ته‌نها به‌ شه‌و ده‌یبینم، ده‌نگی شه‌و.. نازانم كێیه‌، كوڕی كێیه‌، چ كاره‌یه‌، بۆ له‌ به‌غدایه‌، ژنی هێناوه‌ یان ته‌ڵاقی داوه‌، هه‌ر نه‌یهێناوه‌، مناڵی هه‌یه‌.. نییه‌تی..؟ چه‌ندها پرسیاری بێ وه‌ڵام، بگره‌ خاوه‌ن ئوتێله‌كه‌ش نازانێ ئه‌م باڵنده‌یه‌ له‌ كوێوه‌ هاتووه‌، نازانم چی له‌ به‌غدا دۆزیوه‌ته‌وه‌.. یان چی بزر كردووه‌..؟ پاڵه‌وانی چیرۆكێكی درێژه‌و منی بێ به‌هره‌ پێی ناوێرم، زۆرجار ده‌مویست وه‌ك حاڵه‌تێكی سایكۆلۆژی كه‌ڵكی لێ وه‌ربگرم.. نه‌یده‌هێشت..! به‌ درێژایی ئه‌و دوو ساڵه‌ نه‌مدی كه‌س بدوێنێ، ته‌نها ده‌كۆكی.. كۆكین‌و به‌س، به‌ رۆژ خۆی ون ده‌كردو شه‌وانه‌.. هه‌موو شه‌وێ له‌ ده‌وروبه‌ری سه‌عات دوانزه‌ ده‌هاته‌وه‌.. چۆن هاتنه‌وه‌یه‌ك..؟ له‌تری ده‌دا، خۆی به‌ هه‌موو شتێكدا ده‌دا، زۆرجاریش تا نیوه‌شه‌وێكی دره‌نگ ده‌مایه‌وه‌و هه‌ر به‌ پیاسه‌ له‌ مه‌یخانه‌كانه‌وه‌ ده‌هاته‌وه‌، هه‌موو شه‌وێك به‌ هه‌مان شێوه‌، هه‌مان جووڵه‌، هه‌مان نووزه‌و كۆكین.. به‌سه‌ر پێپلیكه‌ی ئوتێله‌ سێ نهۆمییه‌كه‌دا هه‌نگاوی نه‌رم‌و سه‌رخۆشانه‌ی ده‌نا، هێدی هێدی.. له‌سه‌رخۆ.. هه‌روه‌ك بڵێی پێ به‌سه‌ر دڵی خۆیدا بنێ، زۆرجاریش له‌سه‌ر یه‌كێ له‌ پێپلیكه‌كان بۆ ماوه‌ی ده‌

دەقیقە رادەوەستاو خەیاڵ دەیبردەوە، خۆی با دەدا.. خۆی رادەژەنـد.. وەکـو کەسێ ژان بیگرێ.. یان سـەما بـۆ مـەرگی کەسێکی ئازیزی بکا، وەکو کەسێ خۆی بکا بـە جۆلانـەو دونیاش.. هـەموو دونیـا بکا بـە کۆرپـەو رایبـژەنێت، کتوپڕ خۆی بیر دەهاتەوە، دیسانەوە هەنگاوی سستو مردووانـەی دەنایـەوە.. بەتاو دەرگای ژووره نابووتەکەی دەکردەوە، بە سونگییە ژەنگدارەکـە دەرگـای لەسەر خەمو دڵی ژەنگرتووی خۆی دادەخست، هەر لە سـەرەتاوە کـە چوومـە ئەو ئوتێلە هەرزانە ((قالە)) هەر لەوێ بوو.. هـەروەك بڵێـی لـەوێش لـە دایـك بووبـێ، سـەرەتا بـۆ چـەند رۆژێـك وازم لـە ماجـستێرو خوێندنـەوەی کتێبـە قەبەکان هێنا.. کەوتمە دوای قالە، ها لێرەو هـا لـەوێ، جادەو کۆڵانو بـازاڕو باڕو سینەماو مزگەوتو تیاترۆخانە.. بە پەلە هەنگاوی دەنا، خۆی دەکرد بە کونو کەلەبەری وا دەتووت مشکەو لێم ون دەبێ، یـان جنۆکەیـەو بـە قاچـاغ بۆتە مرۆڤ، سەیرە.. بە درێژایی ئـەو دوو سـاڵە سـەلامی لێنـەکردم.. گەرچـی ژوورەکەی بەسەر ژوورەکەی منەوە بوو، دەبووایـە بـە بـەردەمی ژوورەکەمـدا تێپـــەڕێو لـــە پەنجەرەکـــەوە دەمـــدی بەســـەر پێپلیکەکانـــدا هـــەنگاوی سەرخۆشـانەی دەنـا، لێی ورد دەبوومـەوە تـا سـەر دەکـەوت: هـەمان چاکەتی بـۆرو چـڵکن، هـەمان پـانتۆڵی قەدیفـەی رەش، پاشـەڵ تـەڕو قـوڕاوی، قژبـژو تۆزاوی، جووتێـك پـێڵاوی رەنـگ مـردوو.. ئەوەنـدە کۆن ببـوون، ئەوەنـدەش شتی بەسەردا رژابوو کە رەنگی یەکەمی کوێربببۆوە، ئەو پێڵاوەی وای کرد بە خـۆمو فرۆیـدو پاڤلۆڤـدا بـچمەوە، گـەر پـاڤلۆڤ پێبزانـیێو زینـدوو بێتـەوە دەیانباتە مۆزەخانە، وەك سەگەکەی پاڤلۆڤ کە پەیکەری بۆ کرا.. ئەمیش ئاوا شانازییان پێوە دەکا.. دەخرێنە قەفەزێکی شووشەبەندو لێی دەنووسرێ:

((ئەم پێڵاوانـەی قالـە بەقـەد سـەگەکەی پـاڤلۆڤ مایـەی شـانازینو بوونـە بەشێك لە مێژووی دەروونزانی..)).

بەڵێ.. بە درێژایی دوو ساڵ مـن شێتی سەلامی قالە بووم، جنێوێکی قالە.. کەچی ئەو منی بە پیاویش نەدەزانی، دوێنێ شەو سەلماندی رەنجی دوو ساڵەم پووش برنج بووە، من لە پاڤلۆڤ تێنەگەیشتبووم، سەدەها کتێب دادیان نەدام، بێچارە بووم، پتر فرۆیدم خۆش دەویست، وەلێ خۆشەویستی چی بکا..؟ خوا قالە بگرێ.. رەنگە یەکێ بپرسێ چۆن ناویت زانی..؟ هەموو شەوێك خاوەن ئوتێلەکە پێی دەووت:

((قالە.. بەس درەنگ وەرەوە.. شەوێکی تر دەرگات لێناکەمەوە..)).

قالە وەڵامی نەدەدایەوە، ئەمیشی بە پیاو نەدەزانی، سەرەتا وامزانی کەرو لاڵە.. تا شەوێکیان بە قەهرەوە گۆرانییەکی چڕی.. مەقامێك.. کردی بە بەستە، کتوپڕ بڕیو بە هەورامی دەنگی لێهەڵبڕی، کردییەوە بە تورکی، پچڕاندیو گۆرانییەکی کۆنی ((زهورە حوسێن))ی وتو.. دواجار بە لاوكو حەیرانێکی دەشتی هەولێر کۆتایی پێهێناو پاشان گوێم لە گریانێکی قووڵو پڕ حەسرەتو خنکاو بوو.. پڕ ژانو ئێشو دەرد.. ئەو شەوە زۆر گریا.. گریا، دوایی وەك هەموو شەوێکی دیکە بە ژوورەکەدا دەهاتو دەچوو، دەخولایەوە، وەك کەسێك شتێکی لێ ون بووبێو لە ژێر رووناکییەکی زۆر کز بە دوایدا بگەڕێ، شەوانەش دەوروبەری سەعات یەكو دوو خەوی لێدەکەوت.. تا ئەویش نەخەوتبایە مـن خەوم لێنەدەکەوت، چاوەڕێم دەکرد تا دەهاتەوە، وتم گرفتی من لەوەدایە کە خەوم سووکەو ئاگام لە ترپەی پێی پشیلەش هەیە.. قالەش کە دەهاتەوە مەستو مەدهۆش، کاسو وڕ، برسیو ماندوو، لەو کەسانەش بوو کە دوای خواردنەوە وەك مانگا نەوسنو چڵێس دەبن، بە ترپەی پێی ئاشنا بووم.. ببووم بە سەعاتێکی قورمیشکراو، بێ خەوتنی ئەو خەوم لێنەدەکەوت.. راهاتن.. راهێنان.. راهاتن.. راهێنان.. بۆ بەدبەختی

بانەکەی نێوان هەردوو ژوورەکە لەبەر پەڕپووتیو کۆنی خۆی وەك تەنەکە دەنگی دەدایـەوە، گـوێم لـە هـەموو تەقـەو رەقەیـەك بـوو، هـەموو خـشپەو چـرپەیەك.. لـە پەنجەرەکەشـەوە هـەموو نـووزەو ناڵەیـەکم دەبیـست، خـۆ دەمتوانی ژوورەکەم بگۆڕم.. کەچی حەزم نەدەکردو بەڵکو لە دڵەوە سوپاسی ڤالەم دەکرد کە ناچارم دەکا تا درەنگی شەو بخوێنمەوەو بنووسم، دەمخواست ماجستێرەکە بە دوو ساڵ کەمتریش تەواو بکـەمو بگەڕێمـەوە کـن پیرەدایـكو خوشکەکانم، کەچی نەمزانی لە دوا شەودا ڤالە ریسم لێدەکاتـەوە بـە خـوری، گـەر ئـەو شـەوە پێڵاوەکـەی دابکەندبایـە.. منـیش.. وازبێنـەو بـا برینـەکانم نەکولێنەوە، لە ژوورەکە مامەوەو راهاتم، لەگەڵ ئەو بارە گونجام، دەشمتـوانی بچمە ((خانەی قوتابیان)).. وەلـێ سێ سەد.. چوار سەد قوتـابی بـۆ مـن دەبـوو بە ژانەسەر، هەر یەکەو لە ئاشـێك تـێ بکا، پێـشتر دیبـووم.. بـۆ سـێ هەفتـە بـووم بـە سەرپەرشـتیاری یـەکێ لـە خانـەکان، هـەر شـەوەی دەیـەها قوتـابی سەرخۆشو عاشقم بۆ دەهاتـەوە.. ببـووم بـە دکتـۆری نەفسی.. هـەر قوتـابی بوو تا نیوەشەو هەگبەی دڵی پـڕ دەردی خـۆی بـۆ مـن هەڵدەڕشـت، هـەر زوو رەوم کـرد، دراوسـێیەتی ڤالـە گەلـێ خۆشـتر بـوو لـەوەی بـبم بـە پاسـەوانی کۆمەڵێ قوتابی برسی نانو گانو.. ئافرەت، من لە خوارێو ڤالەش لە سـەرێ، گوێم بۆ هەموو دەنگێ هەڵدەخست، سەیری بنمیچەکەم دەکـرد وەك کەسـێك سەر بۆ رەحمەتی خـوا هـەڵبرێ، پەنجـەرەی ژوورەکـەی مـنو ژوورەکـەی ڤالـە بەسەر کەلاوەیەکدا دەیڕوانی، بـە هـاوینو زسـتان داینەدەخـست، زۆرجـاریش دەمدی لە پەنجەرەکەوە بوتڵی بەتاڵی ئارەقو قوتووی شکاوی فاسۆلیاو لۆبیاو باینجانو مورەبای فڕێ دەدا، هەر شتێك کە ڤالە بـە زیـادی بزانیایـە، کـەلاوە کۆنەکــە ببــوو بــە زبڵخانەیــەکی گــەورە، زبڵخانەیــەك کــە شایەســتەی پایتـەختێکی وا مـەزن بـێ، هـەموو شـارێکی گـەورە زبڵخانەیـەکی گـەورەی

گه‌ره‌كه‌، منیش لاسایی قاله‌و ئه‌وانی دیكه‌م ده‌كرده‌وه‌.. وه‌لێ من چی فڕێ بده‌م..؟ پارچه‌ كاغه‌زی پیس‌و نووسراو.. قاله‌ بوتڵی ئاره‌ق‌و من كاغه‌ز.. ئه‌و بۆ ده‌ردی دڵ‌و ده‌روون.. منیش هه‌ر وا.. ئه‌و به‌ ره‌نگی خۆی.. من ره‌نگی تر.. منی نامۆ به‌ خۆم‌و به‌غداو هه‌موو دونیا.. ئه‌و له‌ من نامۆتر.. من برسی نان‌و ماچ‌و دایكم‌و سه‌دان شتی تر.. ئه‌و له‌ من برسیتر، له‌و په‌نجه‌ره‌یه‌شه‌وه‌.. له‌و بانه‌ی نێوانمانه‌وه‌ زۆر ده‌نگم ده‌بیست خۆم ره‌نگم ده‌كرد، به‌ دیده‌ی خه‌یاڵ هه‌ستم به‌ جیهانی ئه‌و ده‌كرد، دونیایه‌كی پڕ نهێنی‌و ته‌لیسماوی بوو، ئه‌شكه‌وتێكی نه‌دۆزراوه‌، له‌و كه‌سانه‌ بوو كه‌ هونه‌رمه‌نده‌كان له‌سه‌ر ته‌خته‌ی چاپخانه‌كان پۆرترێتی بۆ بكه‌ن، نووسه‌رێكی گه‌وره‌ بیكا به‌ پاڵه‌وانی چیرۆكێك.. وه‌لێ منی بێ ده‌سته‌ڵات‌و بێ به‌هره‌و نه‌خۆش چیم بۆ ده‌كرا..؟ من خۆم به‌ دوای هونه‌رمه‌ندێكدا ده‌گه‌ڕام له‌ سیمای پڕ خه‌م‌و ده‌ردما ره‌نگێك داڕێژێ، شاعیرێك له‌ شیعرێكدا ئاهم بكا به‌ ئیقاع‌و فرمێسكه‌كانی نیوه‌شه‌وم بكا به‌ زه‌نگیانه‌و رشته‌ی هۆنراوه‌كانی، چیرۆكنووسێك بمكا به‌ پاڵه‌وانێكی سه‌ر بڵندو به‌زیو، ئازاو ترسنۆك، بگره‌ قاله‌ش سكی به‌ من نه‌سووتا، ئه‌وه‌تا پێڵاوی چه‌پی دانه‌كه‌ندو ئه‌و شه‌وه‌ خه‌وم لێنه‌كه‌وت.. نامه‌ی ماجستێره‌كه‌شم: فت.. دوور نییه‌ تێكچم.. ئاخر بۆ قاله‌..؟! هیچ نه‌بێ شه‌وه‌های شه‌و چاوه‌ڕێم كردووی، وه‌ك دوو دۆست.. دوو براده‌ر هه‌موو شه‌وێ.. تۆ هه‌ستت پێنه‌كردووه‌، جا سه‌رخۆشێكی وه‌ك تۆ كه‌ی هه‌ست به‌ من ده‌كا..؟ قاله‌.. من ئێستاش رێزی پێڵاوه‌كانت ده‌گرم، ده‌زانم ده‌ردێكی گه‌وره‌.. كاره‌ساتێكی كتوپڕ.. هه‌ره‌سێكی جه‌رگبڕ تۆی فڕێ داوه‌ته‌ ئێره‌، ئاخۆ كاتی خۆی له‌ كوێ جووتیار بووی؟ له‌ كام گوند شوان‌و گاوان بووی..؟ ئاخۆ حه‌زت له‌ چه‌نده‌ها كچی كه‌پوو به‌ خه‌زێم‌و گواره‌شۆڕ

کردووە، چەندەها جار شەوانە چوویتە ژوانی نێو رانەمەڕو کادینـەوە..؟ مـن نایزانم قالە.. مـن بێـزارو پەسـتم، تـۆ لـێم ناگـەڕێی بتناسـم.. تـۆ بـۆ دەسـت هەڵنابڕی.. سەر هەڵنابڕی.. سەلام ناکەی..؟ چیتە.. وەك من نەخۆشیت؟ من گەر تۆ بناسم لەوانەیە واز لە پاڤلۆڤو فرۆید بێنمو بەرەو شارە خامۆشەکەی خۆمان بگەڕێمـەوە، چیرۆکی غوربـەتیت بـۆ هـەمووان بگێڕمـەوە.. بـەڵام تـۆ گـەورەی.. تـۆ دەتـەوێ وەك دێـو بمریـت، وەك بـەفر بتوێیتـەوە، وەك گڕکـان کتـوپڕ بتەقێیتـەوە، شـەوێ تـووڕە بم دێمـە سـەرەوەو دەرگـای ژوورەکـەت دەشکێنمو دوو سەد هەزار ماچت دەکەم، من حەزم لەو لاوکەیە ئەو شەوە بە دەنگێکی کزو پڕ ئێشەوە وتت، ئارەزوومە بە زمانی خۆمـان جنێـوێکی مـزرم پێبـدەی، تـۆ دەردێکـی کوشـندەی، ئـەو شـەوەی کـە گریایـت هەسـتم کـرد فرمێـسکەکانت بنمیـچەکە کـون دەکـەنو دەڕژێنـە سـەر بـاڵام، وەك بـاران پێخەفەکەم تەڕ دەکا، ویستم وەك بێچووە چۆلەکەی لا دەنـووك زەرد دەمـم بۆ فرمێسکەکانت بکەمەوەو هەڵیانمژم، لەوە ترسام ئەوەندە بگریت بانەکەی نێوانمان بتەقێو ژوورەکـەم پـڕ بـێ لـە ئەسـرین، ئەوەنـدە بگریـت ئوتێلەکـە سـەرئاو بکـەوێ.. بگـرە پایتـەختیش.. ببـێ بـە لافـاوی نـوحو هـەموو دونیـا داشۆرێ.. هەفتە بگریت.. بەڵام کوا.. هەر زوو خۆت گرتو پیشت خـواردەوە، تۆ منت خۆش ناوێ.. نامناسیت.. شەوێکیان دابەزەو وەرە ژوورەکـەم.. ژوورە پەڕپووتەکـەمو میـوانم بـە، گـەورەم کـە.. ئـاخر منـیش مـرۆڤم، تـۆ ئاسـایی دەگریم.. تەنها ئەو شەوە.. ئەو شەوەی گریایتو لاوکەکـەت چـڕی زانـیم تـۆ کەڕو لاڵ نیت، هەموو شەوێ چاوەڕێم دەکردیت تـا دەهاتیتـەوە، هەسـتم بـە هەموو جووڵەیەکت دەکرد، چرپەو خشپەو کۆکینت، تۆ ببوویت بـە بەشـێك لە کتێبو کاغەزەکانم، قەڵەمەکەم، چاویلکەکەم.. بێ تـۆ هیـچم بـۆ نـەدەکرا، خـەوم لێـدەزڕا، بـە تـۆ بەسـترابوومەوە، پەیوەندییـەکی سـەیرو نادیـار، کـە

دەهاتیتـەوە یەکسەر نەدەخـەوتی، هێلکەیـەك یـا هـەر شـتێکی دیکـە بووایـە دەتخـستە سـەر هیتەرەکـە، کـزەی سـووتانی ڕۆنەکـە دەگەیـشتە بـەرگوێم، پەنجەرەکەت دەکردەوە، داتدەخستەوە.. دەتکردەوەو داتدەخستەوە، نانەکەت دەخـوارد، بـۆنی چـا، بـەنێو ژوورەکـەدا دەگـەڕایت، تەپـەی پێڵاوەکانـت، وەك ئەسـپێکی لـە ڕەو ونبـوو نەدەسـرەوتیت، سەرخۆشـێکی دڵـڕەق بوویـتو نەدەخـەوتیت، وەك ژنـی ئـاوس کـە لەسـەر مـانگو ڕۆژی خـۆی بـێ ژان دەیگرتی، سەرم هەڵدەبڕیو سەیری بنمیچەکەم دەکرد، دوو ساڵ.. دوو ساڵی ڕەبەق ئاشنای تەپەی پێڵاوەکانت بووم، بە هەمان جووڵەو ئیقاع، دواجاریش لەسەر ڕۆخی قەرەوێلە هەناو قوپاوەکە دادەنیـشتیت، زوو زووش جێگاکـەیت دەگـۆڕی، هـەر خـۆت بوویـتو تـەنیا.. ژوورێکـی چـکۆلانە، پادشـای شـەوانی مەستی، بەرلەوەی بۆ یەکجاری رابکشێیت پێڵاوی ڕاستەت دادەکەند.. هەموو شەوێك دووبارەو سێبارەو سەدبارە دەبۆوە، بە درێژایی دوو ساڵ.. بـە جوانی هەسـتم پێـدەکرد، پـێڵاوی ڕاسـتەت دادەکەنـدو تونـد دەتکوتـا بـە زەوی ژوورەکەتا.. بە تووڕەیی.. بەوپەڕی پەستیو مەستیو بێزارییـەوە، گوێم لـە تەپەی یەکەم دەبـوو.. دەمـووت تـەواو.. ئـیتر درەنگـەو قالـە دەخـەوێ.. ئـیتر منیش ماندوومو دەخـەوم، بـە پەلـە قەڵەمو کتێـبو پارچـە کاغـەزەکانم کـۆ دەکـردەوە، پاشـان پێـی چـەپت بـەرز دەکـردەوەو پێڵاوەکـەت دادەکەنـد، ئەویشیان هەروەك پێڵاوی ڕاسـتە.. بەوپـەڕی پەسـتیو مەسـتیو بێزارییـەوە دەتکوتا بە زەوییەکەو دەنگی دەدایـەوە، دەتـووت لـە هـەموو دونیـا پەسـتو تووڕەو بێزاریت، تەپەی دووەمو رادەکشایت.. تەپـەی یەکـەم، دووەم، یەکـەم، دووەم.. سەدەها شەو.. پاشان قەرەوێلەکەت دەکەوتە سەر زیکەزیك، یەك دوو چرکەش ئەو زیکە زیکە نەدەبڕایەوە، خشتە خش.. زیکـەزیك، پاشـان کپـیو

بێدەنگییـەك، خامۆشـی قـووڵی نیوەشـەو.. ئـیتر دەمزانـی تـۆ خـەوتیت.. تـا بـەیانی.. دەبـووی بـە مـردووی سـەد ساڵە، منـیش.. دەرحـاڵ بـە دوای تـۆدا دەخـەوتم، سـەدەها شـەو ئـاوا راهـاتم.. راهـاتن.. راهـاتن.. قالـە.. بـێ ئـەوەی هەسـت بـە خـۆم بکـەم ببـووم بـە سـەگەکەی پـاڤلۆڤ.. تـا نەخـەوتبایت نەدەخـەوتم.. بـە درێـژایی چـەندەها شـەو.. بـە هـەمان شـێوەو بـار، هـەمان رەنگو دەنگ، هەمان جووڵەو هەناسـەو ئیقـاع، کردنـەوەی دەرگا، داخستن، کـزەی رۆنـی سـووتاو، بـۆنی چـا، پەنجەرەکردنـەوە، پێوەدان، تەپـەی پـێڵاوی راستان، پاشـان هـی چـەپ، راسـت.. چـەپ، راسـت.. چـەپ.. دوو تـەپـە.. بـوم.. بـوم.. یەکـەم.. دووەم.. زیکـەی قەرەوێلـە، خاوبوونەوەیـەك، خامۆشـی.. خەوتن.. منـیش بـە دواتـەوە.. هـەروەك سـەربازێکی بـەوەفا کـە پێـشەواکەی خۆش بوێو لە شەڕی گەورەو بچوکدا هەر بە دوایەوە بێو قەت نەپرسێ.

کەچـی.. بـۆ بەدبـەختی مـن ئـەو شـەوە لـە هـەموو شـەوان درەنگـتر هاتیتـەوە، لـە پەنجەرەکـەوە تـۆم بینـی، بـە لارەلار بەسـەر پێپلیکەکانـدا هـەنگاوی سـستو مەسـتو ماندووانـەت دەنـا، چـوویتەوە ژووری ژێـر بۆنکەوتووی ئارەقو ئارەقە، ژووری سەد رەنگو بێدەنگ، ژووری پڕ نهێنـیو گریـانی نیوەشـەو، لاوکـی برینـدار، خـەمی بـێ سـەرەتاو کۆتـایی، خـەمی هەرەسـێکی مـەزن، ژووری خـەوتنو خـەیاڵو خـەونو غوربـەتو تـەنیایی، دووبارە بۆ سەدەمین جار گوێم هەڵخست، چاوەڕێ بـووم بخەویت.. ئـاخر بـۆ بەیانی بەرگریم لە نامەی ماجستێرەکەم دەکرد، دەگەڕامـەوە کن پیرەدایك، ماڵئـاواییم لـە بەغـدای جـەنجاڵو ژانەسـەر دەکـرد، دەچـوومەوە دارسـتانە هێمنەکەی شارو گوێم لە کوکوختییەکان دەگرت، فرۆید لـە خۆشـیانا دەسـتی بـە سمێڵیـدا دێنـا.. پـاڤلۆڤ گلـەیی لێـدەکردم، چـاوم بڕیبـووە بنمیـچەکە.. هاتوچۆ، تەپەتەپ، کزەی رۆن، بۆنی چا، گۆرانییـەکی کپو خنکاو، پەنجـەرە

كردنه‌وه.. زيكه‌زيكی قه‌ره‌وێله‌، پێلاوی راسته‌ت داكه‌ندو.. چاوه‌ڕێ بووم.. چاوه‌ڕێ بووم.. چاوه‌ڕێ.... ئه‌وه‌تا ته‌واو.. پێلاوی راسته‌ی داكه‌ند.. ئێستاش پێلاوی چه‌پی داده‌كه‌نێ‌و یه‌كسه‌ر ده‌خه‌وێ.. منیش ده‌خه‌وم‌و به‌یانی هۆپ ماجستێر.. ده‌خه‌وێ‌و ده‌خه‌وم، چاوه‌ڕێ بووم.. چاوه‌ڕێ.. كوانێ..؟ ده‌نگ نییه‌، دونیا كپ‌و خامۆشه‌، قاله‌ نه‌كه‌ی ماڵم وێران كه‌ی.. ئه‌وه‌ چییه‌..؟ خه‌وتیت.. ئای قاله‌ بۆ نه‌گبه‌تی من، ئه‌و شه‌وه‌، پێلاوی چه‌پت دانه‌كه‌ند، ته‌نها ئه‌و شه‌وه‌، رێكه‌وتی شووم، به‌ خه‌یاڵی سه‌رخۆشییه‌وه‌ له‌سه‌ر قه‌ره‌وێله‌ راكشایت‌و ده‌رحاڵ خه‌وتیت، دیاره‌ له‌ هه‌موو شه‌وێك مه‌ستو ماندووتر بووی، به‌ پێلاوی چه‌په‌وه‌ نووستیت، سه‌یره‌.. منیش وه‌ك تۆ راكشابووم‌و كه‌چی خه‌وم نه‌ده‌هات.. قاله‌.. شه‌وه‌های شه‌و له‌و پرۆگرامه‌ لات نه‌دا.. كه‌چی ئه‌و شه‌وه‌، بۆ دواجار، بۆ دواشه‌و پێلاوی چه‌پت دانه‌كه‌ندو منیش خه‌وم لێزڕا.. هه‌رچه‌ندی كردم‌و كۆشام.. نه‌خێر.. خۆم خسته‌ سه‌ر سك، كه‌وتمه‌ سه‌ر ته‌نیشت، چه‌پ، راست، سه‌رپشت، به‌تانییه‌كه‌م به‌سه‌ر چاومدا دا، له‌ یه‌كه‌وه‌ تا سه‌دم ژمارد، له‌ سه‌ده‌وه‌ تا یه‌ك، ژماره‌ی ته‌له‌فۆنه‌كانم هێنایه‌وه‌ یادی خۆم، ناوی زاناو داناكان، خه‌ڵكانی گه‌ڕه‌ك، ژماره‌ی پاسه‌كانی به‌غدا.. نه‌خێر خه‌وم لێنه‌كه‌وت، خه‌و بوو به‌ ته‌م‌و ره‌وییه‌وه‌، مێشكم ته‌قی، ئه‌وه‌نده‌ی نه‌مابوو هاوار بكه‌م.. جنێوبارانت بكه‌م.. خه‌وم لێزڕا.. بۆ پێلاوی چه‌پت داناكه‌نیت..؟ هه‌ستامه‌وه‌و به‌ ناو ژووره‌كه‌دا هاتم‌و چووم، له‌ په‌نجه‌ره‌كه‌وه‌ سه‌یری گڵۆپه‌كانی ده‌ره‌وه‌م كرد، خۆشیم له‌و دیمه‌نه‌ دڵگیره‌ نه‌بینی، بێزار بووم.. تا ده‌هات ده‌نگ‌و ره‌نگ نه‌ده‌مان‌و شه‌و خامۆشتر ده‌بوو، شێت بووم، هه‌روه‌ك بڵێی قاله‌ دوژمنداری من بێ‌و له‌و شه‌وه‌دا پێمبڕێژێ، بۆ سه‌ده‌ها شه‌و هه‌ردوو پێلاوه‌كه‌ت داده‌كه‌ندو.. كه‌چی.. كه‌چی.. به‌ تووڕه‌یی

پەنجەرەکەم کردەوە، دامخستەوە، ویستم وای بنوێنم ئارامم.. لەبەرخۆمـەوە گۆرانییەکم چڕی، راکشامەوەو سەیری بنمیچەکەم کرد.. نەخێر تازە تەواو.. قالە سواری بەلەمی خەو بوو.. خۆی خستە باوەشی گەرداوێکەوە، لەو ئوتێلە تەنها من نەخەوتبووم، سەیرێکی سەعاتەکەم کرد.. درەنگە، گێژو کاس بووم، سـەرم دەسـووڕا.. دواجـار بڕیـارم دا.. بـە پەلـە دەرگاکـەم کـردەوەو بـە پێپلیکەکاندا هەڵگەڕام، وەك پشیلەیەکی تۆقیو، رووەو ژوورەکەی تۆ، خۆم گـرتو دەرگاکـەم نەشـکاند، وەك پیـاوێکی شارسـتانی لـە دەرگـام دا.. دەرگـای داخراو لەسەر مەستێکی غەمگینو نامۆ.. جارێك، دوو، دە، چل.. پـەنجا جـار لـە دەرگاکـەم دا، خـەریك بـوو هـەموو ئوتێلەکـە وەئاگـا بـێ، تـۆ زۆر مەسـت بوویت، دواجار بە خاوەخاو دەرگاکەت کردەوە، کـەلێنێکت تێخست، خـەو لـە چاوانتا شـکابوو، سـەرت هـەڵبڕیو لاوونیـو سـەیرێکی منـت کـرد، لـەنێو ئـەو تاریکییەدا دەموچـاوت نوختەیـەکی رەشو گـەورە بـوو، بـاڵات لـە درەختێکـی ساوای بەر رەشـەبا دەچوو، دەسـتەکانت دەلـەرزین.. هـەموو ئـازای جەسـتەت دەلەرزی، بە نەرمە تووڕەبوونێکەوە وتت:

((فەرموو کاك فەرهاد..!)).

ئای لەو خۆشییەی دایگرتم، خەنی بووم، کەواتـە تـۆ نـاوی مـن دەزانیـت، ئەوەنـدەی نـەمابوو لـە خۆشـیانا بـچمە سـەربانەکەو خـۆم فـڕێ بدەمـە سـەر جادەکـە.. چـۆن نـاوی منـت زانـی..؟ بـۆ..؟ دوای تـۆزێ بـە هێمنییـەوە.. بـە ترسو لـەرزو شـەرمەوە.. وەك تـرسو شـەرمی ئـەو رۆژەی لـە پۆلەکـە خـۆم پیس کرد.. وتم:

((قالـە گیـان.. وا بـزانم پـێڵاوی چـەپت دانەکەنـدووە.. مـن لـە خـوارەوە خەوم لێزڕاوە..!)).

دەمم تەتەڵەی کردو خەریك بوو لاڵ بم.. پاشان وتم:

((تكام وایه‌ پێلاوی چه‌پیشت دابكه‌نیت.. به‌لام بوه‌سته‌ تا ده‌چمه‌وه‌ ژووره‌كه‌م..)).

ویستت ده‌رگاكه‌ دابخه‌یت.. نه‌مهێشت:

((دایمه‌خه‌و تێم بگه‌.. به‌یانی نامه‌ی ماجسـ...... نـه‌ء.. تۆ ده‌بێ هه‌ردوو پێلاوه‌كانت.... هیچ.. نازانم بڵێم چ..؟ هه‌قه‌ تۆ......)).

به‌ گومانه‌وه‌و مه‌ستانه‌ وتت:

((ئه‌وه‌ تۆ ده‌ڵێی چی..؟)).

((ده‌ڵێم پێلاوی چه‌پت دانه‌كه‌ندووه‌و خه‌وتوویت..)).

((جا تۆ هه‌قی ئه‌وه‌ت چییه‌..؟)).

((ئاخر من خه‌وم لێزڕاوه‌و راهاتووم كه‌ تۆ....)).

((كه‌ من چی..؟ كه‌س به‌م نیوه‌شه‌وه‌ به‌ خه‌ڵكی رابواردووه‌..؟)).

((حه‌یفت نه‌كرد.. ئه‌من چۆن..)).

((فه‌رهاد..)).

((به‌ڵێ..)).

((عه‌یبه‌ بۆ تۆ.. برۆ بنوو..)).

ویستم تێت بگه‌یه‌نم كه‌ چۆن به‌و دوو ته‌په‌یه‌ راهاتووم.. ده‌مم داپچڕی‌و وتم:

((هه‌ڵبه‌ته‌ جه‌نابت ئاگات له‌وه‌ نییه‌ كه‌ من به‌یانی......)) نه‌تهێشت قسه‌كه‌م ته‌واو بكه‌م‌و بوویت به‌ هێزی ره‌شه‌باو ده‌رگاكه‌ت له‌ رووما داخست، سونگییه‌ ژه‌نگداره‌كه‌ت راكێشاو وه‌ك ته‌رك خۆت به‌ردایه‌وه‌ سه‌ر قه‌ره‌وێڵه‌كه‌، له‌ ده‌رگام دایه‌وه‌، نه‌تكرده‌وه‌.. زۆر وه‌ستام.. پاڕامه‌وه‌.. له‌ودیو ده‌رگاكه‌وه‌ تكام لێكردیت:

((لێم ببوورە..!)).

سوێندم خوارد کە نیازم خەراپ نەبووە.

((بمبوورە لە خەوم کردیت..!))

کەچی تۆ بێباکانە پرخەت دەهات، هەقتە.. ماندوویت، بەڵام منیش ماندووم.. زاڵم.. کافر.. قالە.. تۆ من ناناسیت.. دوو ساڵەو بانێکمان بەینە.. کەچی نامۆم بە دونیات، نامۆی بە دونیام، چۆن توانیت دڵم بشکێنیت..؟ خەڵکی داوای شتی زۆر گەورە لە یەکدی دەکەن، من چیم داوا لێکردووی.. دوو ساڵە دراوسێین.. هاوزمانو هاوخەمینو کەچی داوای جگەرەیەکم لێنەکردووی.. یەکەمجارە لێت دەپاڕێمەوە:

((پێڵاوی چەپت داکەنە..!))

ئاخر ئەمەیان پەیوەندی بە مەسەلەیەکی گەورەوە هەیە.. مەسەلەیەکی سایکۆلۆژی.. هەردوو پێڵاوەکانت دانەکەنیت.. گوێم لە دوو تەپە نەبێ: خەوم لێدەزڕێ، خۆت فێرت کردووم، وا راهاتووم.. ئیتر بۆ لێم زویر دەبیت؟ دەرگا دادەخەیت..؟

دەی قەیدی ناکا.. لێت دەبوورم، زۆر مەست بوویت، دەزانم دڵت چەندە پاکە.. بەیانی.. دوو بەیانی.. مانگێکی دیکەش بیرت بێتەوە بۆ ئەم دڵشکاندنەی من دەگریت، تۆ هەر سەپانو شوانو گاوانەکەی جارانیت.. خوا بتگرێ.. ئەو شەوە تا بەیانی گینگڵم دا.. ئەو شەوە تا بەیانی لەگەڵ سەگەکەی پاڤلۆڤدا ژیام، هەر ئەو شەوەش لە نامەی ماجستێرەکەم کەوتمە گومان، زوڵمم لە پاڤلۆڤ کردبوو، هەر ئەو شەوە بیرم لە نەخۆشییەکانی خۆم کردەوە، کچە خاڵەکەم، پیرەدایکو خوشکەکانم، عەبەی توونچی، ئەشکەوتەکانی دەروون، جەنگەڵی چڕو تاریکی هەزاربەهەزاری هەستو هۆشی ناوەوە، راهاتن، بێئاگایی.. هەر ئەو شەوە کە گەڕامەوە ژوورەکەم

ئەمەم نووسی:

} قالە = پاڤلۆڤ

من = سەگەکەی پاڤلۆڤ

پێڵاوی چەپی قالە = داگیرساندنی گڵۆپی ژوورەکەی پاڤلۆڤ

تەپەی پێڵاو = پارچە گۆشتەکەی پاڤلۆڤ

خەوتنی قالە = لیکی دەمی سەگەکە

خەوتنی من = تێربوونی سەگە برسییەکە.. {.

ئای قالە.. تۆ.. میوانێکی نامۆی ئوتێلێکی هەرزانی بەغدا وام لێدەکەی تووشی دڵەڕاوکێ بم، سوپاست بکەم یان ئەوەتا نەفرەتت لێبکەم، ماچ یان جنێوبارانت کەم، گەر تۆ پێڵاوی چەپت دابکەندبایە من دەخەوتمو بۆ بەیانییەکەی نامەکەم دەخوێندەوە.. ئەوساش هۆڵەکە سەدەها کۆتری چەپڵەی لێهەڵدەفڕی، بەڵام ئەوەتا تۆ پێڵاوەکەت دانەکەندو منیش خەوم لێزڕا، هیلاكو ماندوو.. خوێندنەوەی نامەکەم دواخست.. ئێستا چی بکەم.. هەر نامەکە خۆی بخوێنمەوە یان پەشیمان ببمەوە..؟ ئای کە فرۆید شاگەشکە دەبوو.. تۆ هەموو شتێکت هەڵگێڕایەوە، تۆ.. سەرخۆشێکی لانەواز.. کەوتووی ژێر بارو دەردێکی گەورە.. هاتیتو پاڤلۆڤ — ت سەرخستەوە.. چی بکەم.. تۆ بڵێی بە شێتم نەزانن گەر پاشگەز ببمەوە..؟ دەترسم هەر لە هۆڵەکە چوارپەلم ببەستنو سواری ئوتمبێلێکی ڕەشم بکەن.. بەرەو شێتخانە.. یان خەستەخانە.. قالە.. کوردانە فریام کەوە.. چی بکەم..؟ بەرگری لە نامەکەم بکەم یان ئەوەتا دانەکەندنی پێڵاوەکەتو خەوزڕانم بە تیۆرەکەی پاڤلۆڤەوە گرێ بدەمو مۆڵەتێکی تر لە لیژنەکە وەربگرم.. مێشکم تەقی.. بۆ لەگەڵما نایەیت..؟ وەرە کن دکتۆرەکانو باسی ئەو شەوەیان بۆ

بکە.. تا باوەڕم پێبکەن‌و نەڵێن تێکچووە.. قاڵە.. مـن گرتـوومی.. لـە هۆڵەکـە باسی تۆ دەکەم.. ئەو ڕۆژە.. لە کۆتایی باسەکەمدا ڕوو لە هـەموویان دەکـەم‌و دەڵێم:

((بەڕێزان.. من لەم نامەیەی خۆم دوودڵم..!)).

پاشـان بـە دوورودرێـژی ئـەم چیرۆکەیان بـۆ دەگێڕمـەوە، ئەوسـاش.. ئـا ئەوسا.. یان بە چەپڵە هۆڵەکە بە سەرما دەڕمێنن یان ئەوەتا.. دەرم دەکـەن.. ئـەی کـێ ناڵـێ لەسـەر شـەرەفی حەقیقـەتی زانـست‌و پـاکیم بـە ئیمتیـازەوە بەڵگەنامەکەم نادەنێ..؟ وەلـێ دووریش نییـە وا تێبگـەن تێکچوویمە.. دیـارە ئەوساش بە گومانەوە سـەر لـە بنگوێی یەکدی دەنـێن تـا چارەسـەرییەك بـۆ نەخۆشێکی ترسناك‌و بەستەزمانی وەك من بدۆزنەوە.. تـۆ بڵێـی وابـێ..؟ تـۆ بڵێی.. ها..؟!!

(1985)

سلێمانی - ڕەشەمێ

پەراوێز:

1) ئەم چیرۆکە کەم تا زۆر پەیوەندی بە روانینو تیۆرەکانی پاڤلۆڤو فرۆیدەوە هەیە.

2) تەکنیکی چیرۆکەکە پەیوەستە بە «قوتابخانەی شیکردنەوەی دەروون»ییەوە.. بە تایبەتی لە بواری تەڤاندنەوەی شتە شاراوەکان کە تەوژمی راستەوخۆو ناڕاستەوخۆی هۆشی گرتۆتە خۆی، هوشیاریو بێئاگایی.. لەپاڵ ئەوەشدا دان پیانانو داڵغەو وڕێنەی تێهەڵکێش کراوە.

3) لەم چیرۆکەدا هەست بە دووبارەکردنەوەی هەندێ حاڵەت دەکەی.. ئەمەشیان هەر بە دەستی ئەنقەستە چونکە خزمەتی لایەنی هونەریو فیکری چیرۆکەکەم دەکا.. پەیوەندی بە راهاتنو «پەرچەکرداری مەرجی – المنعكسات الشرطية»ی پاڤلۆڤەوە هەیەو بۆ سەقامگیربوونی حاڵەتێك گرنگی بە دووپاتکردنەوە دەدا.

4) بە رادەی یەکەم ویستوومە چیرۆکی حاڵەتێکی سایکۆلۆژی لێدەربچێ نەك تواندنەوەی تیۆرە سایکۆلۆژییەکان.

ش.ح.